

»Novi list« izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 3908. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Novi list

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1.— L., smrtnice, poroke, poslane, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

STEV. I.

V GORICI, ČETRTEK 2. JANUARJA 1930.

LETO II.

Tedenski koledarček.

3. januarja, petek: Genovefa, devica; Anter, papež; Florencij, škof, mučenec. — 4. sobota: Tit, škof; Angela Folinska. — 5. nedelja: Nedelja po novem letu. Ime Jezusovo. Telesfor, papež. — 6. ponedeljek: sv. trije kralji. Razglasenje Gospodovo. — 7. torek: Valentin (Zdravko), škof; Lucijan, mučenec. — 8. sredo: Severin, opat; Teofil; Eberhard, škof. — 9. četrtek: Julijan in Bazilisa, mučenca.

V sredo dne 8. januarja je prvi krajec; sneg, vihar.

Novice.

Zmagovalci žitne bitke.

22. decembra so bili po vsej državi odlikovani zmagovalci v žitni bitki. V goriški pokrajini so med vzorne kmetovalce razdelili 17.500 lir in več svetinj. V vsej državi je bilo razdeljenih za 8 milijonov nagrad, in sicer 950.000 lir v splošnem natečaju za celokupno državo, ostalo po posameznih pokrajinah. V Trstu so razdelili L 22.300, v stri 18 tisoč.

»Quinquagesimo ante anno«.

S temi besedami pričinja zadnje papeževo pastirsko pismo, izdano 23. decembra. Najprej omenja Pij XI. 50 letnico svojega mašništva. Bogu se zahvaljuje za milosti, ki jih je bil deležen ter izraža upanje, da bo lateranski sporazum blagodejno vplival na ves svet. Enciklika se ustavlja še pri konkordatih s Portugalsko, Romunijo in Prusijo, ki jih je sv. stolica sklenila v teku preteklega leta. Papež poudarja nadalje, da se je izboljšal položaj Cerkve v Mehiki, s prav posebnim veseljem ga navdaja zbližanje vzhodnih cerkva z Rimom in zborovanje ukrajinskih škofov (katoliških, a grškega obreda) v Rimu. Nato našteva sv. oče nove svetnike in s posebnim veseljem trume romarjev, ki jih je bilo toliko, »da še ni videl velikansko Petrovo baziliko tako natlačeno.« (Med romarji so bili tudi Slovenci s škofoma Jegličem in Tomažičem iz Maribora). H koncu svojega pisma podaljšuje sveti oče sveto leto do konca junija leta 1930.

Smrt kardinala.

Na praznik sv. Štefana je zadela srčna kap turinskega kardinala Jožefa Gambo. Rajni cerkveni knez je imel 72 let. Govorilo se je, da bo on poročil kraljeviča.

Za božič.

V soboto pred božičem je goriški župan Jurij Bombi dal po 250 lir šestindvajsetim družinskim očetom, ki že imajo po 4 otroke, pa so v zadnjih mesecih še enega dobili.

Novoletni dar.

Ameriški milijarder Rockefeller je za novo leto daroval mestu Parizu 1 milijon in 200 tisoč funtov (po 92 lir) za zgradbo zdravniških preizkuševališč. Toda ta novoletna torta ima tudi grenko jedrce v sebi. Muhasti bogataš je določil, da izplača to svoto, če bo tudi francoska vlada dovolila enako svoto v iste namene.

Proti križu.

Sovjetska Rusija se pod pritiskom boljševikov pripravlja na novo borbo proti veri. Osrednji odbor komunistične sovjetske stranke je sprejel predlog, naj se en cel mesec posveti najostrejši propagandi proti veri. Sklenili so zabraniti zidanje novih cerkva in templjev. Za božič so zaprli vse cerkve, zvonove pa sneli.

Kot odgovor na to novo gonjo se je začelo na Angleškem v krogih konservativne stranke gibanje za »križarsko vojno proti boljševikom«. Namen novodobnih križarjev je, naj se moskovska vlada z mednarodnimi političnimi sredstvi prisili, da spoštuje svobodo verskega prepričanja.

Šole je treba!

Na Angleškem je izšla nova ljudskošolska postava, ki določa, da morajo otroci hoditi v šolo do 15. in ne le do 14. leta.

Nesrečen dan tržaških ognjegascsev.

Na praznik sv. Janeza Krstnika so se tržaški ognjegasci okoli 6. ure zvečer odpravili na velikem avtomobilu z vodno črpalko na poskušno vožnjo proti Rocolu. V ulici Piccardi jim je prestrigel pot tramvaj št. 11 in avtomobil je z vso silo treščil vanj. Tramvaj je potegnil avtomobil za seboj in ga vlekel dalje. Ognjegasci so medtem poskakali na tla. Pri tem pa so se vsi pobili. Težko sta bila ranjena Tomaž Baruffo in Josip Stocchi. Baruffo je padel pod tramvaj, zmečkalo mu je levo nogo, ki so mu jo morali v bolnišnici odrezati. Stocchi si je pretresel možgane. — Dobro uro kasneje bi bil kmalu drugi avtomobil tržaških ognjegascsev zavozil v tramvaj št. 2 na Goldonijevem trgu. Šofer pa je spretno okrenil v stran in tako preprečil morda še hujšo nesrečo, nego je bila prva.

VOŠČILA.

Mnogi naročniki so nam voščili pismo vesele božične praznike in srečno novo leto. Bog plačaj! Bog plačaj posebno tistim, ki so z voščili poslali tudi naročnino!

Prosimo vse naročnike, naj takoj nakažejo denar, ker kdor ni z naročnino v redu, dobi samo še tri številke. Če nočeš, da ti list ustavimo, naredi takoj svojo dolžnost. Preden pride nakaznica, traja itak vsaj 10 dni.

DANAŠNJO ŠTEVILKO

smo poslali na ogled nekaterim naročnikom, ki najdejo v listu priloženo poštno nakaznico, s katero lahko poravnajo naročnino. Z isto nakaznico se lahko nakaže poljubna svota (tudi za več naročnikov).

Zadružništvo na Krasu.

Tržaški »Popolo di Trieste« poroča o spremembah, ki so se izvršile pri nekaterih zadrugah na Krasu. Vse kmečke hranilnice tržaške pokrajine preidejo pod pokrajinski urad državnih zvez hranilnic. Štiri kraške hranilnice, in sicer: dve v Nabrežini, po ena v Šempolaju in Devinu, so se združile v enoten zavod s sedežem v Nabrežini. List napoveduje, da se bodo podobne premembe izvršile tudi pri ostalih denarnih zavodih na tržaškem Krasu.

Vodjeva naloga.

Te dni je bil razpisan natečaj za dijakove zadnjega gimnazijskega razreda, ki naj spišejo nalogo »Poljedelski nauki Virgila in kmetijska politika fašizma.« Nalogo je dal vladni načelnik. Šolar, ki jo bo najboljšo spisal, dobi v plačilo prosto vožnjo po Italiji.

Da bi praznovali božič.

Poljski časopisi poročajo, da so velike trume katoliških kmetov na božično vigilijo prekoračile rusko-poljsko mejo, da bi zamogli na poljskem ozemlju v miru praznovati božič. Ubežniki pripovedujejo, kako strogo so boljševiki prepovedali praznovanje Kristusovega rojstva, še posebej v katoliških okrajih Bele Rusije, kjer boljševiki preganjajo katoliško cerkev pod pretvezo, da je zavezница poljskega nacionalizma. Boljševiki so nekatere duhovnike pred prazniki zaprli, da bi jim zaprečili vršiti na božič svete obrede. Policijski agenti so preiskali na stotine kmečkih hiš in uničili prazniška jedila, ki so jih družine bile pripravile za božič.

Dalekosežen načrt.

Slavni slovenski arhitekt Jožef Plečnik, ki je že po vsej Evropi in severni Ameriki znan, je naredil načrt za preuredbo Ljubljane. Načrt je tako izdelan, da ga ne bo nobenemu stavbeniku kakih 100 let več treba spreminjati.

Atentat.

Dva dni po božiču je anarhist Marinelli streljal v argentinski prestolici Buenos Airesu na državnega predsednika Irigoyena. Zadel pa je načelnika policije, ki je v avtu sedel poleg predsednika, in pa šoferja. Predsednikovi spremljevalci so brž začeli streljati proti napadalcu in so ga s sedmimi krogli podrli.

Zimski sport

je v goriški pokrajini oživel zadnjo nedeljo. Lokve in Trnovska planota sploh so imele ta dan obilo gostov.

Bot za bot.

Angleški ministrski predsednik Mac Donald je radi nujnih političnih zadev ukazal sklicati poslance tudi na božični večer k sebi. Prišli so, a so na Štefanovo popoldne pa oni ministre jezili. Stavili so jim toliko malenkostnih vprašanj ter zahtevali nanje pismene odgovore, da bodo ubogi ministri morali pa za novoletne praznike odgovarjati.

Okrog Italije.

Za 1. 1930. je določen prvi letalski polet okrog Italije. Udeležilo se ga bo okrog 100 letalcev, med katerimi bo tudi nekaj žensk. Na svojem poletu nameravajo letalci obiskati tudi Trst in Gorico. Polet bo združen s tekmo, za katero so določene nagrade v znesku okrog 1 milijona lir.

Pitje piva v Italiji.

Iz leta v leto se porabi v Italiji več piva. Domače tvornice ga danes izdelajo letno okoli 1.200.000 hektolitrov, mnogo ga pa pride tudi iz inozemstva, posebno iz Češke. Kot poročajo listi, so tvorničarji piva določili znesek 2 milijonov lir v reklamne svrhe, da se čimbolj razširi pitje piva. Reklamo delajo v dnevnem časopisju, na kodvorih in drugod.

Padanje rojstev.

Rimski dnevnik »Il Popolo di Roma« je priobčil članek, ki je vzbudil precej pozornosti. V njem dokazuje, da pada ne samo v Nemčiji, na Angleškem in Francoskem, temveč tudi v Italiji število rojstev. V prvih 11 mesecih leta 1929. je bilo v državi 29.460 manj rojstev nego v letu 1928. Ako se razmere ne izboljšajo, — pravi list — bo v desetih letih Italija glede rojstev v enakem položaju kakor Francija. Vzrok temu so mesta, kjer se ljudje ne ženijo in nočejo otrok. Padova, ki ima 100.000 prebivalcev, se je v novembru pomnožila le za 16 ljudi. Trst z 245.000 prebivalci je v istem mesecu dal samo enega novega meščana. Na Reki se je rodilo 52, umrlo pa 57 ljudi. V mestu Como se jih je istotako v novembru rodilo 60, umrlo 78. Florenca, ki ima več ko 300.000 prebivalcev, je v prvih 11 mesecih 1929. imela 647 več smrtnih slučajev nego rojstev. Tu našteva list celo vrsto mest in pravi, da se mora fašizem odločno boriti proti temu kvarnemu vplivu mestnega življenja, ki je zajel že vso zapadno Evropo. Podpirati je treba kmeta, zakaj samo na deželi sta še doma zdravje in ne pokvarjenost.

Seipel na delu.

Bivši avstrijski kancler dr. Seipel se je po par mesečnem odmoru zopet vrzel v sredo političnega vrveža. Zborovanjem krščansko-socialne stranke je že parkrat predsedoval. To pomeni, da se v Avstriji pripravljajo novi politični dogodki, zlasti še ker so se vrste Heimwehrovcev po izključitvi ministra Schumija razklale v dva tabora.

Radičeva hčerka obsojena.

Te dni se je vršilo v Zagrebu več procesov proti pristašem bivše Radičeve stranke, ker so se pregrešili proti tiskovnemu zakonu. Radičeva hčerka je bila pogojno obsojena na 2 mesece zapora, bivši poslanec Predavec je dobil 1 leto ječe, dr. Maček in Radičeva vdova sta bila pa oproščena.

Predel zasnežen.

Kakor poročajo z Bovškega je zadnji sneg zasnežil Predel in onemogočil promet preko visokega prelaza.

Smrt.

Dne 27. decembra je nenadoma umrl g. Anton Pontoni, lekarnar v Gorici. Bil je spoštovan in značajan mož, ki je tudi v javnem življenju pošteno in z uspehom nastopal. Eno leto je zastopal bivšo Italijansko ljudsko stranko v goriškem občinskem svetu. Bil je član zadnjega deželnege odbora, kjer je lojalno in pravično sodeloval s slovenskimi zastopniki. Blagemu možu večni mir!

Sobratom v spomin.

Č. g. Božidar Goljevšček, mestni kaplan v Postojni, je zelo težko obbolel. Priporočamo ga čč. sobratom v pobožen spomin.

Gospa minister.

Za ljudsko komisarko finančnih poslov, po naše za finančnega ministra, so imenovali gospo Jakovljevo. Gospa je prva ženska, ki ima med boljševiki tako visoko mesto. Mora že biti varčna gospodinja.

Ogenj v Beli hiši.

Na sveti večer je v Beli hiši, v vladni palači ameriškega predsednika Hooverja, gorelo. Ogenj se je na tiho vnel prav v predsednikovi pisarni. Pri gašenju sta pridno pomagala tudi Hoover in njegova žena. Požar je vso pisarno uničil; važne akte je predsednik lastnoročno rešil.

»Vojniki«.

Na Romunskem, in sicer najprej na Sedmograškem, so ustanovili organizacijo »vojnikov«. Člani te zveze so mladi ljudje, ki streme za narodnim podvigom romunskega naroda. Listi trde, da so to »romunski fašisti«, zlasti še, ker so določili, da se morajo pozdravljati z rimskim pozdravom.

Nesrečen božič.

Na sveti večer so Komavčevi: stara mati, mati in dve majhni hčerkici željno pričakovali očeta Andreja, ki je šel v Kobarid s kolesom nakupovat. Toda, gorje, mesto svečk na božičnem drevesu in ob jaselceh so nedolžni otročiči prižigali sveče ob parih — mrtvega očeta.

Ko se je oče vračal s kolesom domov, ga je pri Starem selu do smrti povozil avto iz Bovca. Žalostna smrt uglednega gospodarja je vse pretresla. Okoli tisoč ljudi je molilo za krstojnika. Bog daj družini preboleti težko nesrečo.

Angelček zgorel.

V neki berlinski dekliški šoli so bile učenke zbrane pod božičnim

drevescem. Prižigale so svečke, kar se je vnela halja 10 letne šolarke, ki je klečala preoblečena v angelčka pod drevescem. Deklica je bila po telesu tako opečena, da je na božični dan res šla med prave krilatce.

Mir ljudem...

Za božič je francoska vlada pomilostila več kaznjencev. Med pomilostljenimi je tudi pregnani monarhistični vodja Daudet. — Tudi na Bolgarskem je za božič, praznik miru in odpuščanja, izšel pomilostilni odlok. — Iz ameriških ječ so pa za božične praznike pustili k družinam vse jetnike, ki so se lepo obnašali. Dali so častno besedo, da se po praznikih sami vrnejo v ječe. Besedo so vsi držali...

Svedrovci.

Pred dnevi so se spravili na delo tržaški svedrovci. Odprli so blagajno nekega veletrgovca s pomarančami in limonami ter so si za trud odšteli kar 38.000 lir.

Stare hiše.

Iz več krajev pravijo, da se dogajajo nesreče, ker se stare, trhle hiše kar nenadoma na kup sesujejo. Zlasti če malo močnejša sapa potegne, se zidovje starih stanovanjskih kasarn zamaje. Tako se je pred božičem od silne burje zrušila štirinadstropna hiša v mestu Begieresu na južnem Francoskem; pokopala je pod razvalinami 20 stanovalcev. Podobno se je pripetilo v Casablanci, velikem mestu v francoskem delu Maroka, na severozapadni afriški obali. 300 Judov je imelo neko slavlje. Nakrat se je stara palača sesula. Judje so pa vpili pod ruševinami. 30 jih je močno pomečkanih.

V kraljestvu roparjev.

Po kitajskih pokrajinah imajo še vedno vso oblast roparji. Naslednja dogodka to prav lepo izpričuje. Gospod Tchang, blagajnik mednarodnega odbora za pomoč stradajočim Kitajcem, se je z avtom in 10.000 dolarji darov odpeljal v pokrajino Šantung. Sredi glavne ceste plane nenadoma iz žita deseterica roparjev, oboroženih do zob in zahtevajo denar. Tchang jim odgovori, da ima 10.000 dolarjev, ki so pa namenjeni za pomoč njih bednim bratom. Ko so roparji to čuli, so se posvetovali ter sklenili pustiti potnike naprej in jim dati še celo pisma na druge roparske poglavarje. V zahvalo za njih milosrčnost je Tchang ponudil roparjem 100 dolarjev iz svojega, pa jih tudi niso vzeli. Na strel iz puške je še 20 drugih v žitu skritih roparjev prišlo na cesto in dalo avtu spremstvo.

VRNI »NOVI LIST«.

če nočeš več biti naročen, vendar pa dvakrat premisli, preden ga vrneš, ker za samo 15 lir dobiš skozi celo leto vsak teden mnogo zabavnega in poučljivega čtiva.

NASLOV »NOVEGA LISTA«

je: »Novi list«, Gorizia, via Mameli 5. Naslovu ni treba dodajati nič drugega.

Kako je s politiko.

Poroka prestolonaslednika Humberta.

Dne 8. januarja bo obhajal prestolonaslednik Humbert poroko z belgijsko princesinjo Marijo. To ni samo osebni dogodek kraljeviča in njegove družice, temveč je tudi dogodek precejšnje politične važnosti. Že dejstvo, da se zberejo te dni v Rimu številni vladarji ali člani vladajočih hiš, je pomembno. Poleg belgijskega kralja Alberta in njegove soproge Elizabete, staršev neveste, pridejo na svatbo kralj Bolgarije Boris III., drugorojeni sin angleškega vladarja vojvoda York, bivši kralj Portugalske (Portugalska je sedaj republika, ur.) Emanuel, španski prestolonaslednik Alfonz, dva sinova kralja Švedske Gustava V., francosko republiko bo zastopal maršal Petain, na ženitbo pride princ Danilo črnogorski, starejši brat italijanske kraljice Helene, princ Konrad bavarski in drugi. V Rimu se bodo torej prihodnji teden zbrale osebnosti, od katerih imajo mnoge veliko besedo v političnem življenju Evrope. Le redkokdaj se zgodi, da se sestane toliko članov vladajočih družin v enem mestu.

Že to dejstvo, še bolj pa, da je to poroka bodočega poglavarja države, je vzrok, da se bo svatba vršila z izrednim sijajem. Rim se že dva tedna pripravlja na slovesen dogodek. Posebni strokovnjaki skrbijo za razsvetljavo mesta, za umetne ognje in ozaljšanje ulic in hiš. Po slemenih najvišjih spomenikov, po pročeljih javnih in zasebnih poslopij se bo bleščalo milijon lučic v najraznovrstnejših barvah. Nasproti železniški postaji, kjer bo izstopila belgijska kraljeva dvojica, postavijo slavalok, po cestah, koder pojde sprevod, bodo vihrale iz oken italijanske in belgijske zastave.

Slika države.

Višek svečanosti bo pred kraljevo palačo, pred tako zvanim Kvirinalom, ko bodo korakali mimo ženina in neveste in inozemskih gostov odposlanci vseh pokrajin države v narodnih nošah. Povorka bo štela 4000 ljudi, bo dolga tri kilometre in trajala 2 uri. Sprevod bo otvorilo 18 trobentačev, svirajočih koračnico, ki jo je za to prišlo zložil glasbenik Mascagni. Nato bodo sledile skupine narodnih noš iz posameznih pokrajin. Videl boš kmete in kmetice v starodavnih oblačilih z mezgi, kozliči, osliči, natovorjenimi s pridelki in sadovi kraja, vozove polne grozdja, kmečka dekleta z žitnim klasjem v naročju in tako dalje. Vsega bo v sprevodu 60 vozov in 600 glav živine. Skupine narodnih noš bodo korakale ločene ena od druge, v primerni razdalji, zakaj pred ženinom in nevesto se bodo vršili tudi narodni plesi ob spremljanju domačih godal. V sprevodu bodo piskači, tamburaši, trobentači in pevci.

Razen odposlancev iz notranjosti države je vlada povabila v Rim tudi zastopnike prekmorskih posestev. V

povorki bo stopalo 150 moških in žensk iz otokov Dodekanez v starodavnih nošah domačega grškega prebivalstva, posebno slikoviti pa bodo zagoreli plemenski glavarji iz afriških posestev, jahajoči na iskrih arabskih konjih in velblodih. Arabskih poglavarjev pride iz Eritreje 40, ravno toliko iz Tripolitanijske in 30 iz Cirenejke. Mimo gostov bo stopalo v sprevodu 200 črnih vojakov. Velblodov bo 50. Povorka se bo vila okoli vodnjaka, ki stoji pred Kvirinalom, tako, da bo tvorila veliki S, to je začetno črko imena savojske vladarske hiše.

Tako se bo razgrnila pred očmi neveste in inozemskih gostov 8. januarja slika države, kakor se kaže v pestrosti običajev posameznih pokrajin.

Obisk pri papežu.

Kljub temu da je prestolonaslednik izrazil željo, naj se mu za poroko ne poklanjajo darovi, temveč naj se denar obrne v dobrodelne namene, se vendar ni mogel ubraniti nekaterim darilom. Tako mu pokloni senat dragocen tintnik iz srebra in zlata, umetniško delo srebrarja iz 18. stoletja. Poslanska zbornica mu je namenila dva vrča za rože, staro umetnino iz Abrucov. Poročni pajčolan za kraljico Marijo, ki obsega 3 kvadratne metre, so delale na roko Belgijke iz Bruselja. Njene rojakinje ji poklonijo tudi dragocen prstan in pregrinjalo za posteljo. Belgijska vlada ji bo darovala vrč iz kristala.

Po poročni svečanosti sprejme prestolonaslednika in soprogo Pij XI. v zasebni avdijenci.

Kraljična Marija je rodona Belgijka. Dežela, od koder prihaja, je majhna, toda omikana in slavna. Kakor se je Avstro-Ogrska leta 1914 vrgla na Srbijo, tako je Nemčija v tistih žalostnih dneh napadla majhno Belgijo. Odpornost, s katero se je belgijski narod postavil v bran vojaški premoči tujcev, je ena najbolj junaških strani v zgodovini Evrope. V borbi za domaćo zemljo je belgijsko ljudstvo od kralja do zadnjega kmeta žrtvovalo vse, kar je imelo. Belgija je dežela kardinala Merciera, ki je sredi gorečih mest in vasi domovine dvigal neustrašne proteste proti krivici in nasilju in proslavil pred svetom ime svoje rodne zemlje.

Zato pozdravljamo Marijo belgijsko ob njenem prihodu v Rim. Njej in prestolonasledniku Humbertu želimo, da bi bila poroka, ki jo skleneta 8. januarja, srečna in polna božjega blagoslova.

Atentat na indijskega podkralja.

Dan pred božičnim večerom so v bližini glavnega mesta Indije Delhi revolucionarji izvršili napad na podkralja lorda Irwina. Na progi, koder se je imel pripeljati podkraljev vlak, so nastavili pekleni stroj in ga zvezali na dolgi niti z električno uro. Ura je do sekunde natančno določila, ke-

daj se ima žica vžgati in razgnati z razstrelivom tudi železniške vozove. Sreča je hotela, da je bilo 23. decembra megleno vreme in da napadalci niso zagledali pravočasno vlaka. Zato so pristisnili na gumb par trenutkov prekasno. Mesto oddelka, kjer je sedel Irwin, je pekleni stroj raztreščil težki jedilni voz in poškodoval vagon, v katerem so bili podkraljevi tajniki in brzopisci. Človeških žrtev k sreči ni bilo.

Ta dogodek je obrnil iznova pozornost političnega sveta na razmere v Indiji, ki je največja in najbogatejša prekomorska posest ali kolonija angleškega carstva. Velika Britanija črpa vso svojo moč, vse bogastvo iz prekomorskih dežel. Angleško kraljestvo samo, prava domačija Angležev, je majhna. Na treh otokih, ki so približno tako veliki kakor Italija, živi 48 milijonov ljudi, od katerih je okoli 5 milijonov Ircev. S teh otokov vladajo Angleži nad carstvom, ki obsega eno četrtno zemeljske oble. Angleške dežele so raztresene po vsem svetu. V Severni Ameriki je Kanada z 9 milijoni 660 tisoč štirijaškimi kilometri, kar pomeni več ko 30 Italij. Kanada je rodovitna, toda redko obljudena. Šteje nekaj nad 9 milijonov ljudi. Ravnotoliko zemlje imajo Angleži v Afriki, kjer so po svetovni vojni pobrali večino nemških posestev. Pod angleškim žezlom živi v Afriki 55 milijonov ljudi. V angleški oblasti je tudi Avstralija z otoki, ki jo obdajajo. Na tem ozemlju, nekoliko manjšem kakor Kanada, (8 milijoni 960 tisoč štirijaških kilometrov) prebiva 7 in pol milijonov ljudi. Najbolj obljudena prekmorska dežela je pa Indija. Tu živi nič manj ko 320 milijonov, zemlja pa krije neizmerna prirodna bogastva. Iz vseh teh krajev se stekajo na angleške otoke surovine za industrijo, prihaja živež za delavce in meščane, iz Anglije se pa vračajo tovarniški izdelki, sukno in stroji. Od trgovine in industrije živi na Angleškem 88 od sto prebivalstva, kmetov je torej silno malo. Nobena druga država na svetu ni tako odvisna od izvozne in uvozne trgovine. Če bi kdo prerezal poti, ki vežejo Anglijo z morjem, bi dežela umrla od lakoti. Tako pa je kupčija nagromadila v stoletjih na angleških otokih silna bogastva.

Vse prekmorske dežele so bile nekdaj navadne kolonije, ki so jih vladali naravnost iz Londona. Angleški parlament jim je narekoval postave, pošiljal uradnike, nalagal davke. Tudi današnje Združene države Severne Amerike so bile nekdaj angleška posest, pa so se v 18. stoletju uprle in odtrgale od Londona. Angleži so priznali njih neodvisnost 30. novembra 1782.

Dominijoni.

Zgled Združenih držav je prepričal angleške državnike, da je treba spremeniti politiko do prekmorskih dežel. Raje nego da bi se kolonije trgale od Anglije, naj se jim dajo nekatere svoboščine, naj se dovoli domačemu prebivalstvu, da krajevne zadeve samoupravlja. Tako je v teku desetletij

ena prekmorska dežela za drugo dobila upravno in politično avtonomijo. Danes je razvoj že tako daleč, da ima večina prekmorskih dežel lasten parlament in svojo vlado, da izdaja lastne zakone in vzdržuje posebno vojsko. To niso več kolonije, temveč samostojne države, ki jih veže z Anglijo le skupni vladar in skupne gospodarske koristi. Take države, vključene v britansko carstvo, imenujejo dominijone. Dominijoni so danes Kanada, Južnoafriška zveza, Avstralija in Nova Zelandija. Te dežele so tako samostojne, da bi se lahko vsak čas odcepile od Anglije, a jim to ne kaže in tega tudi nečejo. Državno samostojnost je dobila pred par leti tudi Irska in v kratkem jo bo imel Egipt.

Edina velika prekmorska dežela, ki ni dominijon, je Indija. Glavno oblast nad kolonijo izvršuje še vedno londonska vlada. V Indiji je sicer cela vrsta pokrajinskih zborov s samoupravno oblastjo, v deželi so celo številni knezi z vladarskimi častmi, torej prave dinastije, toda vso moč ima vendarle podkralj, to se pravi uradnik, ki ga imenujejo in odstavljajo iz Londona. Kako je to mogoče, da peščica Angležev vlada nad 320 milijoni Indijcev? To je velika politična umetnost Velike Britanije. Angleži so znali pritegniti nase vladajoče družine in se zvezali sploh z višjimi sloji ali kastami Indije. Prepričali so jih, da so poslali svoje sinove študirat na Angleško, potegnili jih v industrijska in bančna podjetja, tako da imajo velik del premoženja naloženega v angleških industrijah. Gmotni dobiček in angleška omika sta jih pridobila za angleško stvar. Razen tega je Indija razdeljena v mnogoštevilne narodnosti, v različne kaste in različne vere, ki se med seboj smrtno sovražijo. Posebno med mohamedanci in budisti vlada že od nekdaj ostro nasprotje. Sto in petdeset let izigrava že Anglija mohamedance proti budistom in si lajša tako vladanje nad brezmejno deželo.

V zadnjih časih, posebno po sve-

točni vojni, postaja pa ta politika čedalje težja. Množice se polagoma prebujajo, vpliv višjih kast gineva, Indijcev se polasča narodna zavest, pred katero zgubljajo verske razlike prejšnjo veljavo. Odkar je Mahatma Gandhi organiziral veliko narodno stranko, angleška vlada nima več miru. Ta mož, ki je gotovo ena najznačilnejših osebnosti naše dobe, je sicer odločen nasprotnik nasilja in revolucije, toda s pasivnim odporom, za katerega je pridobil množice, je Angležem povzročil že hude preglavice. Na njegov poziv so Indijci proglasili bojkot angleškemu blagu, odložili vse državne službe, odpovedali plačevanje davkov in tako dalje. Vlada je poslala na ljudi orožnike, vrgla je tisoče in tisoče v ječe, a pasivnega odpora ni mogla zlomiti.

Za popolno neodvisnost.

Gandhi se je skušal večkrat z Angleži tudi pobotati in jih je nagovarjal, naj dajo Indiji politično avtonomijo iz proste volje. Vendar so vsi njegovi dosednji poskusi bili brezuspešni. Medtem so se začele pojavljati med indijskimi narodnjaki nove struje, ki so zahtevale, naj se indijsko ljudstvo osvobodi angleške nadvlade s silo. Mladi politiki očitajo Gandiju, da škoduje s svojim sovraštvom proti nasilju indijski neodvisnosti, in pripravljajo tla revoluciji. V tem jih podpirajo na vso moč ruski boljševiki, ki že leta delajo propagando med množicami. Angleški listi pravijo, da je tudi atentat na podkralja Irwina najbrž delo Moskve.

Gandhi si je doslej kljub vsemu ohranil premoč v stranki, ki odklanja pod njegovim vplivom še vedno revolucijo. Pač pa je Gandhi pozval pred leto angleško vlado, naj do 31. decembra 1929. da Indiji ustavo dominijona, ker bodo sicer indijski narodnjaki zahtevali popolno neodvisnost in se skušali odtrgati od Anglije. Podkralj Irwin, ki pozna razmere v deželi, se je priključil načeloma Gandiju in je 31. oktobra prošlega leta priobčil uradno izjavo, kjer obljubljuje Indiji položaj dominijona. Radi te izjave so vse

stranke v angleškem parlamentu padle po Irwinu, češ da ni bil pooblaščen dajati takih obljub in da Indija ni še zrela za državno samostojnost.

Ostali dominijoni, kakor Kanada, Avstralija, Južna Afrika so v rokah evropskih naseljencev, ki jih jezik in omika veže na Anglijo. Nanje se angleški državniki lahko zanašajo. Državna samostojnost je zvestobo teh krajev le utrdila. Popolnoma drugačne so razmere v Indiji. Ljudstvo je druge vere, drugega jezika in celo druge barve. Sovraštvo proti Angležem je globoko vkoreninjeno v množicah in se ne da zlahka odpraviti. »Mi ne želimo vaše kulture in vaše boljše uprave,« pravijo Indijci, »temveč samo to, da greste iz dežele.« Če bi Indija postala dominijon, bi se skušala v kratkem odcepiti od Anglije. To je vzrok, da v Londonu nočejo še nič slišati o državni samostojnosti Indije in da so obsodili izjavo podkralja Irwina.

Ta obsodba je pa močno razjarila indijske nacionaliste. Na občnem zboru stranke, ki se ravno vrši v mestu Lahore in na katerem prisostvuje 20.000 zaupnikov, je izvršilni odbor na predlog Gandija predložil resolucijo nastopne vsebine na glasovanje. Kongres odklanja vsako nadaljnje pogajanje s podkraljem Irwinom in izjavlja, da bo stranka stremela odslej naprej za popolno neodvisnost Indije. Borba za popolno neodvisnost naj se prične z bojkotom proti pokrajinskim zborom. Vsi pristaši se pozivljajo, naj se vzdrže bodočih volitev in sedanji poslanci so vabljeni, da odložijo mandate. Izvršilni odbor je pooblaščen, da naroči ljudstvu, naj odpove posvetnim oblastvom pokornost ter se upre tudi plačevanju davkov. Tak poziv se po potrebi razglasi v posameznih pokrajinah ali pa v celi deželi.

Te borbe v Indiji so slika iz velikega političnega razvoja, ki se doigrava danes v vseh kolonialnih narodih. Kakor je bilo preteklo stoletje doba narodne misli v Evropi, tako bo naš čas doba probujenja in osamosvajanja prekmorskih ljudstev.

V. J. Križanovska;

KRALJICA HATASU

Roman iz življenja starih Egipčanov.

I. del.

DEIR-EL-BAHARI.*)

Kakor solnčni žarek se človek pojavlja na zemlji, da se za hip zasveti na njenem varljivem površju, nato pa kakor žarek zopet izgine, da ni več sledu o njem.

Rochester.

I.

Praznik Nila.

Kraljevanje faraonov XVIII dinastije spada med najslavnejše dobe v zgodovini starodavnega Egipta. Izgon Hiksov, združitev obeh polovic kraljestva pod enim žezlom ter zmagovite vojne podjetnih in plemenitih kraljev so dvignile umetnost, vedo in obrt. Premagana Azija, ki je bila faraonom podložna, je dobav-

ljala do tedaj nepoznane zaklade, toda s tem je istočasno prinesla v deželo razbrzdanost in strašno razkošje.

Tistega dne, s katerim se začne naša povest, je vladalo po tebankih ulicah nenavadno veselo vrvenje. Stara prestolica, ki jo je razširil in okrasil Tutmes I., brat gospodujočih kraljev, je bila razkošno okrašena. Na vseh vratih pestro barvanih hiš so se mirno pozibavali zeleni venci. Rešetke na vodoravnih strehah so bile okrašene s cvetjem. Od vseh strani se je razlegalo petje in godba. Svatovski nakičena in vesela množica je polnila ulice.

Slavili so poplavo Nila. Vode, ki so donašale rodovitnost, so prestopile bregove ter zalile polja, obljubujoč Egiptu dobro leto in bogato žetev.

Na bregovih te posvečene reke se je zbrala velika množica ljudstva, ki je vedno bolj naraščala in silila k širokim stopnicam, ob vzočju katerih je stala velika pozlačena ladja. To ladjo je obdajala množica manjših čolnov, ki niso bili nič manj razkošni in okrašeni. Zdaj so v njih sedeli samo veslači. Nedaleč od tega središča splošne zvedavosti in pozornosti so stale druge stopnice, ki so bile očitno namenjene izvoljencem in plemstvu, zakaj pod njimi so bili zbrani najlepši in

*) Deir-El-Bahari je tempelj in hkrati spomenik kraljice Hatasu.

Črnogled modruje...

V bukvah davno umrlega modrija na sem našel nastopna mrka razmišljanja, ki jih hočem priobčiti bravcem Novega lista.

Ne obsojaj nikogar!

Kdor hoče na svetu izhajati, — je napisal modroslovec — naj vzame s seboj veliko zalogo previdnosti in prizanesljivosti. Previdnost te obvarje škode in nesreče, prizanesljivost ti prihrani prepire in spore.

Kdor hoče živeti med ljudmi, ne sme nobenega človeka, naj bo ta še tako slab, klavrn ali smešen, brezpogojno obsoditi. V najhujšem slučaju naj si misli: »Tudi takšni tiči so na svetu potrebni.«

Kdor ravna drugače, si nakoplje na vrat najhujše sovraštvo bližnjika. Svoje pameti, svoje narave in svojega obraza ne more namreč nihče spreminiti, in če njegovo bistvo brezpogojno zavrže, mu ne preostane drugega, nego da se bori proti tebi kot proti svojemu smrtnemu sovražniku. Če hočeš torej med ljudmi živeti, vzemi vsakega človeka, kot je, in ne obsojaj nikogar. Ta naloga pa ni lahka, kakor bi se komu zdelo. Srečen, kdor se more gotovih ljudi izogibati! Da se priuči prizanesljivosti v občevanju z ljudmi, vadi svojo potrpežljivost pri mrtvih stvareh in živalih.

Sorodne duše se pozdravljajo od daleč.

Čudno, kako hitro in lahko se sorodni in tudi nasprotni si značaji med seboj spoznavajo. V razgovoru te na primer večkrat vsak stavek bližnjika draži! Pri enako ustvarjenih ljudeh se pa pokaže kaj kmalu soglasje, ki se spremeni rado v toplo prijateljstvo.

Od tod prihaja, da se v veliki družbi dva prava falota tako hitro spoznata, kakor bi nosila na prsih tablico, in da se takoj sestaneta k skupni lumpariji in k izdajstvu.

Ali mislimo si velikansko družbo zelo pametnih in duhovitih ljudi, med

katerimi bi bila samo dva tepca. Takoj bi vleklo enega k drugemu in vsak od njiju bi se v srcu silno zveselil, da je srečal vsaj enega pametnega človeka. Zanimivo je opazovati, kako se dva taka človeka na prvi pogled spoznata, kako se veselo in prijazno pozdravljata, kako hitita eden k drugemu, kakor da bi bila že stara znanca. Sorodne duše se od daleč pozdravljajo.

Kar pa tudi sorodne ljudi razdvoji, je pogostoma trenutno razpoloženje ki odvisi od zdravja, od življenskih skrbí, od razmer in tako dalje. Od tod spori tudi med najboljšimi prijatelji. Kdor zna odpravljati take razlike in ustvarjati enako razpoloženje, je človek najvišje dušne omike. Kakšen pomen ima za družabno življenje enotno razpoloženje, vidimo, kadar grozi skupini ljudi nevarnost, jo obhaja skupno upanje ali preseneti silna novica. Ljudje postanejo zgovorni, odkriti, zaupljivi. Da se ustvari v družbi enotno razpoloženje, sežejo, če ni drugega, po steklenicah in jedachi. Celo čaj in kava služita temu namenu.

Tudi hudi psi mahajo z repom.

V spominu, ko so trenutna slaba razpoloženja zginila, se zde vse stvari lepše in ljudje boljši. Večkrat zadoštuje, da osebo nekaj časa ne vidimo, pa se nam že zdi v spominu ljubša in prijetnejša. Spomin ožarja vse stvari in dogodke z milejšo lučjo. Zato je zelo pametno, da se pokažeš znancem in dobrim prijateljem samo od časa do časa in jih pripraviš, da se nate spominjajo. Ko jih spet obišeš, te bodo vse bolj prijazno in veselo sprejeli.

Nekateri ljudje so kakor otroci: ako jih razvadiš, postanejo nevljudni in predrzni. Zato ne smeš biti s takimi preveč domač in zaupljiv. Brž porederejo meje dostojnosti in si dovoljujejo stvari, ki bi si jih ne smeli. Takim pokaži, da jih ne potrebuješ in drži jih v primerni razdalji.

Plemeniti in pošteni ljudje so po navadi in posebno v mladih letih slabi bi poznavalci bližnjika in zato jih svet pogostoma vodi za nos, goljufa in izdaja. Ljudje nižje narave se pa mnogo hitreje in boljše spoznajo v svetu in se prerivajo spretno skozi življenje. To prihaja od tega, ker sestoji večina človeštva iz sebičnih in slabih ljudi, s katerimi človek nižje narave lažje in sigurneje občuje nego idealist. Vsak sodi namreč v mladosti svet po sebi. Šele izkušnja izuči plemenitega človeka, da pravilno ocenjuje značaj in lastnosti bližnjika. Toda kljub izkušnjam se še pogostoma ureže in prevari. Če pride v družbo in opazuje neznane ljudi, se čudi, kako pametno govorijo, kako so odkriti, pošteni, dobri. Krinke, ki jo nosijo, ne vidi. To je tudi težko, zakaj vsakdo ima krinko, ki se prilega njegovemu obrazu, ki je izrecno zanj napravljena in zato tako varljiva. Kdor misli, da hodijo zlomki po svetu z rogovi in norci z zvončki, postane kmalu njih žrtev. Zato bodi previden. Pregovor pravi namreč, da ni tako hudega psa, da bi ne mahal z repom.

Oljudnost je modrost.

Pazi skrbno, da si ne napraviš o človeku že ob prvem srečanju predobrega mnenja. Glej ga raje, kako se vede v malenkostih, ko misli, da ga nihče ne opazuje. Kdor je v vsakdanjem življenju, v neznatnih dejanjih brezobziren in išče le svoj dobiček in svojo udobnost na škodo drugih, kdor si prilašča, kar je namenjeno vsem, ta nima v srcu pravičnosti in se bo izkazal tudi v velikem za malovredneža. Kdor prelomi brez pomisleka pravila izobraževalnega društva, ta bo lomil tudi postave države, če jih more brez nevarnosti.

To te pa ne sme prav nič vznemirjati, temveč naj ti bo v pouk. Služi naj ti kot nov prinos k spoznavanju in opisu človeškega rodu. Delaj kakor kamenoslovec, ki razvršča različne kamene po barvi, po trdnosti in drugih znakih, preiskujoč in ugotavljajoč njih koristnost in uporabljivost.

najbolj razkošno okrašeni čolni. K tem stopnicam je naglo plul širok čoln, ki je bil okrašen s pozlačenim lotosovim cvetjem. V njem so sedeli črni veslači v belih tunikah in pisanih kapah. Na eni izmed klopí, ki so bile pogrnjene z bogatimi preprogami, je sedel lep, močan in mlad moški visoke postave. Njegovo zagorelo obličje je kazalo pravilne poteze. Tanke ustne, nizko čelo in temnomodre oči so izdajale vztrajnost, smelost in zatajevano strast. Bil je dragoceno oblečen. Vrat mu je krasila zlata ogrlica, a za feničanskim pasom, ki mu je objemal bok, je tičalo bodalo z rezljanim ročajem.

Ko se je ladjica ustavila blizu stopnic, je moški vstal, vprl roko v bok in si ogledoval množico, ki se je trla na stopnicah. V tem trenutku se je na bregu ustavil voz. Neki mlad vojščak je skočil z njega, vrgel oprodi povodce in naglo stekel po stopnicah.

»Zdravo, Hartatef!« je zaklical z zvonkim in veselim glasom. »Ali mi moreš dati prostorček v svoji ladji?«

»Z veseljem! Mislim sem, da imaš službo,« je odgovoril Hartatef in stisnil prišlecuro roko.

»Uredil sem si tako, da sem lahko z vami. Upam, da ne bodo zapazili moje odsotnosti v izprevodu,« je rekel smeje se vojščak.

»Tudi meni se tako zdi. Kaj pa delajo tvoji, Mena? Čas je, da zasedemo mesta. Hatasu — bogovi naj nam jo ohranijo — mora priti vsak hip. Tekachi razganjajo ljudstvo in pripravljajo prostor za izprevod.«

»Ko sem odhajal od doma, so bili Pagir in fantje že pripravljeni. Dame pa niso nikakor mogle končati s svojo opremo. V tem pogledu so zares prav neznosne!«

»Ali je Nejta zdrava?« je vprašal Hartatef.

»Je že sveža in lepa kakor roža. Sicer pa se o tem lahko sam prepričaš. Tukaj je v družbi s Satati,« je odgovoril Mena, kažoč z roko na dvoje razkošnih nosilnic, ki sta se na naglo bližali.

Kakor elektriziran je Hartatef skočil iz ladjice ter stekel naproti prihajajočim.

Nosilnici sta obstali. S prve je stopil štiridesetleten moški, ki sta ga spremljala dva dečka, izmed katerih je bilo enemu štirinajst, drugemu deset let. V drugi nosilnici sta sedeli dve ženski. Starejša je imela kakih pet in trideset let. Z obličja ji je odsevala velika dobrotljivost, toda zlobni, ostrí izraz, ki se je včasih zasvetil v njenih strogih, globokih, sivih očeh, je to navidezno dobrohotnost kazil. Bila je sila preprosto oblečena. Samo nekaj draguljev velike vrednosti je pričalo o njenem visokem stanu in velikem bogastvu. Deklica, ki je sedela

Bodi ravnodušen in vedno vljuden. Vljudnost, ta osnovna čednost Kitajcev, je nekak tih dogovor, po katerem si ljudje spregledujejo medsebojne moralne in duševne pomanjkljivosti in si jih ne rinejo pod nos. Tako stopajo v obojestransko korist napake bolj v ozadje. Kdor je vljuden, je moder. Zato je nevljudnost neumnost. Kdor si z nevljudnostjo dela sovražnike, je norec, enak človeku, ki si seže lastno hišo. Vljudnost je večkrat ponarejen novec: varčevati z njim je nespametno, biti z njim radodaren pametno. Vsi narodi končujejo pisma z besedami: »Pozdravlja Vas Vaš vdani sluga« — »suo devotissimo servo« — in tako dalje, čeprav to ni res. Kakor je vosek po naravi trd in krhek in postane v toploti voljnat, da narediš iz njega vsaktero obliko, tako postanejo večkrat najbolj mrki in trdoglavi ljudje mehki in ljubi, če jim daš nekaj vljudnosti in prijaznosti.

Napačno bi pa ravnal, kdor bi iz gole vljudnosti do bližnjega žrtvoval važne koristi. Ta bi bil enak tistemu, ki izdaja prave zlatnike mesto stotink.

Zvenketanje podkev.

Pazi, da se nikoli in nikjer ne postavljaš in košatiš. Takim ljudem pravimo, da so »afektirani«. Kdor se postavlja s to ali ono lastnostjo, kakor s pogumom, z učenostjo, z imenitnostjo svoje družine in tako dalje, ta priznava s tem, da te lastnosti nima. Če vidiš koga, kako se s tem ali onim baha, lahko takoj sklepaš vsaj to, da ravno v tej stvari pri njem nekaj ni v redu. Zakaj kdor poseduje v polni meri kako lastnost, temu ne pade na um, da bi jo rinil vsem pred oči, temveč se mu zdi sama od sebe umljiva in je zato povsem miren. To je tudi smisel španskega pregovora, ki pravi: »Žvenketajoči podkvi manjka žebelj.«

Kakor nosi človek težo lastnega života, ne da bi je čutil, a tuje telo le z naporom premakne, tako človek ne vidi in občuti lastnih napak in razvad, pač pa vidi bistro pomanjkljivosti drugih. V resnici je bližnjak zrcalo, v ka-

terem opaziš lahko razločno lastne pogoške in razvade. Toda človek je največkrat kakor pes, ki laja pred zrcalom, ker ne vé, da gleda v ogledalu sebe, temveč misli, da je to drug pes. Evangelij govori zelo lepo o pezdiju v tujem in o brunu v lastnem očesu.

Prijateljstvo redka stvar.

Pravo, resnično prijateljstvo zahteva, da močno in nesebično čustvuješ z dobro in zlo srečo prijatelja. Ker se temu upira človeška sebičnost, je pravo, plemenito prijateljstvo redko, in srečen, kdor ga najde. Tako prijateljstvo stoji visoko nad vsakdanjimi znanstvi, zakaj mnogo tako zvanih »dobrih znancev« je takih, da bi jih nikoli več ne pogledal v obraz, če bi slišal, kaj govore za tvojim hrbtom.

Pristnost prijatelja preizkusiš najlažje, ko želiš od njega resno pomoč in znatne žrtve ali če te zadene nesreča. Tedaj vidiš v njegovem obrazu takoj iskreno sočutje ali pa hladen mir in rahlo nevoljo. Začenja se izgovarjati, da na žalost ne more pomagati, da je sam v stiski in tako dalje.

Takih »prijateljev« se izogibaj. Pravijo, da so odkritosrčni, v resnici so pa sovražniki bolj odkritosrčni od njih, ker ti se ne hlinijo.

Ali so prijatelji v stiski res tako redki? Nasprotno! Komaj si naredil

prijateljstvo z gotovimi ljudmi, pa pridejo takoj v stisko in te prosijo, da jim posodiš denar. Tudi takih »prijateljev« se izogibaj!

Če ti se je pa vendar pripetilo, da si takemu človeku posodil denar in ga seve tudi zgubil, zavedaj se, da ni noben denar bolje naložen nego tisti, za katerega so te osleparili, zakaj z njim si si kupil modrosti in izkušnje za bodočnost.

Pogum velja.

Poleg modrosti je za človeško srečo najvažnejši pogum. Pogum in modrost sicer človek iz večine že podeduje, toda s trdnim sklepom in vztrajno vajo lahko naravi mnogo pomaga. Vse življenje je borba, pri vsakem koraku naletiš na težave in odpor. Le s pogumno borbo pride človek skozi življenje. Zato je prava mevža, kdor zleze na kup in stoka, čim se zbirajo oblaki ali se celo samo prikažejo na obzorju. Naše geslo mora biti: »Ne vdaj se zlu, temveč vrzi se mu še pogumneje naproti!«

Dokler je izid nevarne zadeve še dvomljiv in dokler je tudi le malo upanja, da se vse srečno konča, ne smeš misliti na omahovanje, temveč samo na boj in odpor, kakor ne smeš obupavati nad vremenom, dokler je še kosček sinjine na nebu.

Kaj nam pišejo z dežele?

Iz Kanalske doline.

Ukve. — Naj se v začetku novega leta oglasimo, ker se vmes malo. »Novi list«, o katerem upamo, da bo po novem letu prihajal v vsako hišo, še ni sporočil, da smo 8. decembra praznovali 15-letnico Marijine družbe. Tudi božične praznike smo prav slovesno praznovali. Pevski zbor pod vodstvom gospodične Holmerjeve so spremljale gosli. Prav dobro so se postavili. Po zaslugi č. g. župnika zanimanje in delo pri povečanju farne cerkve dobro napreduje.

Žabnice. — (Južna zima.) —

Nižje doli po deželi gotovo mislite, da smo v sneg zakopani, ker smo tako tihi, ali pa, da pošta ne gre. Pa ni tako. Ljudje pomnijo malo takih zim, da bi ob tem času še po kopnem hodili kakor letos. Pa vendar ne moremo reči, da je taka zima lepa za nas, ki večinoma ves les s sanmi speljemo in ki tudi drugače kaj zaslužimo s kidanjem pri železnici. — Tudi smučarji, ki po malem hodijo na višarski hrib, nimajo dosti sreče. Naši šolarji se poskušajo drsati po zmrzli cesti, pa ne gre rado. V »Jezeri« ni vode, da bi zmrznila. — Še to treba povedati, da so naši cerkveni pevci v okto-

poleg nje, je imela največ štirinajst let. Odlikovala se je z vitko postavo, lepimi oblikami in nekoliko zagorelo poltjo. Velike črne oči, ki so oživljale to obličje, so pričale, da prebiva v tem otroškem telesu duša strastne in vlastiteljne ženske. Deklica je bila oblečena v popolno belino. Velik naglavni nakit, okrašen z zelenimi dragulji, je stiskal njene krasne črne lase. Poleg tega so jo krasili ogrlica, pas in zapestnice, ki so bile posute z enakimi dragimi kamni.

»Zdrava, Satati! Zdrava, Nejta!« je rekel Hartatef, pomagal ženskama iz nosilnic ter se delal kakor da ni videl prezirne kretnje, s katero je Nejta odvrnila njegov pozdrav.

»Zakasnilo smo se nekoliko, da si nas moral čakati. Morali smo skozi množico,« je rekla Satati, stopila v ladjico ter sedla poleg Pagira, svojega moža.

Za njo je skočil v ladjico Hartatef. Prijel je Nejto ki je prišla zadnja, za roko in jo posadil poleg sebe, ne da bi jo vprašal, če je s tem zadovoljna.

»Jezi me, če mi kdo izkazuje usluge, za katere ga nisem prosila,« je rekla nevoljno mlada deklica. »Sedla bom med Aso in Bebo.«

»Ne uganjaj nikakih neumnosti, ki bi nas utegnili prevrniti,« je rekel Pagir. »Glejte, kraljica že prihaja!«

Hartatef se je delal, kakor da nič ne sliši. Sedel je poleg Nejte ter velel veslaču:

»Naprejl!«

V tem hipu je množica zavalovala. Vse glave so se okrenile k bregu in oglušujoči vzkliki so za trenutek prevpili vse ostale zvoke.

Na stopnicah se je pojavil začetek izprevoda. Žreci, dostojanstveniki in vojščaki so začeli stopati v strogem redu po stopnicah navzdol. Posedli so se po čolnih in obkolili kraljevsko ladjo.

Pod baldahinom, ki se je na solncu lesketal od zlata in všitih biserov, se je pojavila krasna, odprta nosilnica. Okrog nje je valoval gozd peresnih pahljač, ki so bile pritrjene na pozlačenih palicah. Na tem prestolu, ki ga je neslo dvanajst mladih mož, je sedela Hatasu, podjetna hčerka Tutmesa I., ki je s trdno roko vzela v roko vladne vajeti, prepuščajoč svojemu bratu Tutmesu II le neznatno vlogo. Kraljica je bila še vedno mlada, lepa ženska, nevisoke postave. Njeno zagorelo obličje se je odlikovalo po pravilnih potezah; izražalo je strogost in ponos. Njena usta z nekoliko upadlimi koticami so izdajala strašno oholost. Poseben izraz pa so dajale obličju velike črne oči, ki si jih težko pronesel.

(Dalje.)

bru romali na Sv. goro in se vrnili za dovoljni, čeprav jih je ploha ujela.

Iz goriške okolice.

Št. Peter pri Gorici. — (Sv. misijon.) — Od 15. do 22. decembra smo imeli pri nas sv. misijon, katerega nam je oskrbel naš vneti g. župnik. Govore so imeli gg. misijonarji z mirenskega Grada in verniki so vsak dan pri vseh pridigah napolnili novo farno cerkev. Zlasti zadnji dan popoldne, ko je bila slavnostna procesija, se je občinstva kar trlo. Bilo je prav lepo in upamo, da bodo misijonski dnevi obrodili tudi blagoslovljene sadove. Hvala g. župniku in požrtvovalnim misijonarjem!

Orehovlje. — Dosti deklet me napada, da sem kriv zadnjega dopisa v »Novem listu«. Izjavljam, da nisem z dopisom v zvezi. — Prizadetim dekletom pa svetujem, naj se raje ravna po dopisnikovih nasvetih, kot pa da mene opravljajo.

Zigon Franc, Orehovlje 242.

(Potrjujemo! Uredništvo.)

Iz tržaške okolice.

Sv. Križ pri Trstu. — (Strašna nesreča.) — Predpretekli torek se je dogodila na svetokriški državni cesti strašna nesreča. Tovorni avtomobil je na poti iz Tržiča v Trst povozil 10-letnega Oskarja Sirka, učenca 5. razreda ljudske šole. Nesrečni Oskar je radi težkih notranjih poškodb takoj izdihnil. Pogreb se je vršil v četrtek popoldne ob spremstvu šolske mladine in številne množice vaščanov. Naj uživa mali Oskar rajsko veselje v nebesih, težko prizadete starše naj Bog potolaži! — Ta nesreča naj služi našim šolskim oblastvom v svarilo in preudarek! V Sv. Križu imamo dve šolski poslopji, bivši slovensko, ki stoji sredi vasi, in pa gorji omenjeno legino, ob državni cesti. Zakaj šolsko vodstvo tako ne uredi, da bi bili vsi manjši razredi od 1. do 5. šole v Sv. Križu, 6., 7. in 8. razred pa v leginem poslopju? Sedaj so ravno nižji razredi v oddaljenem poslopju in naši malčki so poleg vremenskim neprilikam izpostavljeni tudi brezštevilnim avtomobilom in vozovom, drvečim po državni cesti.

Barkovlje. — (Skrunilci praznikov.) — Sveti večer so nekateri praznovali tako kot zadnji dan pusta. Temu je vzrok, da so bile gostilne celo noč odprte. Potem se pa prišli pijanci razgrajati na cerkvena vrata k polnočnici. Včasih so bili taki nesramneži le mestni pobalini, letos so se jim pridružili tudi domačini. — Žalostno je tudi bilo videti, kako so ravno za božič delavci kopali pred cerkvijo, da je moral župnik s prižnice proti temu nastopiti.

Ricmanje. — (Smrtna kosa ne počiva.) — Dne 20. dec. je umrl v 29. letu svoje starosti *Mirko Berdon*. Pokojnik se je v minulem poletju peljal s svojim prijateljem na motociklu na izlet; tam se je ponesrečil. Zadobil je hud udarec v glavo, da se ni celih 14 dni zavedel.

Polagoma mu je šlo na bolje in je čez čas nastopil svojo službo v čistilnici petroleja pri sv. Soboti. Komaj 4 dni pred smrtjo pa se je zopet počutil slabo.

Bil je mirnega in razumnega značaja, zato je bil vseobče spoštovan. Svoji družini, ki jo je nad vse ljubil in samo zanjo živel, je bil vzoren oče.

Zapušča: mater, sestre, brate, soprogo in 3 nedorasle otročiče. Kako je bil pokojnik priljubljen, je pričal pogreb, kakor ga niso Ricmanje že dolgo videle.

Ravnateljstvo čistilnice petroleja pri sv. Soboti je dalo delavcem prostoren avto na razpolago, da spremijo rajnika na zadnji poti. Prišel je tudi g. podravnatelj in del na raket šop svežih cvetlic. Z žalujočimi družinami žalujemo vsi Ricmanjci. Tebi pa, dragi Mirko kličemo: na svidenje nad zvezdami!

Iz Gor.

Idrsko pri Kobaridu. — (Huda zmrzal.) — Pravijo, da je v naši vasi zavolj hudega mraza popokalo dosti šip. Drugi menijo, da so pari notri po hišah preveč razgreti, tretji pa trde, da je to povzročila družba fantov. Naj bo že kakor hoče, res je, da je ljubezen huda zmrzal in da lahko dekletom močno škodi, če matere malo na nje ne pazijo.

Ponikve. — Toliko novic je v vasi, pa ga ni, ki bi jih dal v svet. — Naša lična kapelica sv. Ane je pred kratkim dobila k prejšnjemu zvonu tovariša. Domača dekleta so z lastnimi prispevki kupila krasen venec za altarno podobo sv. Ane. Da pa ne bodo naše mamice z metlo v roki iskale dopisnika, moram povedati, da so tudi one prispevale. — Pred dnevi je umrla naša babica Terezija Lapanja. Do zadnjega je opravljala svoj posel.

Smast pri Kobaridu. — Dolgo časa že ni bilo dopisa iz naše vasi, zato se danes malo oglasimo. Delo na cesti Tolmin-Kobarid je končano. Cesta je naredila nekaterim posestnikom občutno škodo, ker jim reže najboljše njive in travnike. Žal, da ni bilo Smastčanov več zaposlenih. — Električno napeljavo imamo v vasi že od meseca julija, rabi jo tudi že večina zasebnikov. Pravijo, da je žarnic v vasi premalo, jaz pa trdim, da jih je za fantevasovavce dovolj. Naša mlekarica je začela delovati, potrebna pa je popravila; malo več vzajemnosti, pa bo dobro. Vaščan.

Oreh pri Cerknem. — (Požar.) — 20. preteklega meseca ob treh zjutraj se je bliskovito pokazal plamen v kozolcu Filipa Mavrija. Ogenj je segel na bližnji Brušarjev kozolec. Veter je bil silno močan, zato je bila brž vsa krma v ognju. V nevarnost so prišle sosedne slamnate strehe. Ljudje so že začeli nositi pohištvo iz hiš in izganjati živino iz hlevov. K sreči pa je veter potegnil na drugo stran. Zgorela sta le oba kozolca. Škode je kakih 10.000 lir. Sumijo, da je ogenj podteknila zlobna roka.

Staro selo. — (Odpravimo krivična sumničenja!) — Že 25 let imamo mlekarico, pa še do danes je nismo tako uredili, da bi ne bilo treba še česa popravljati. Odkar je cena mlečnim izdelkom padla, se nekateri med seboj sumničijo: ta nosi vodo, oni posnema doma, tretji spet poklada zeleno krmo. Hote ali nehoti pride po tej poti marsikateri sosed ob dobro ime. Zato je kljub pomišljanju nekaterih najboljše, da si vsaka vas nabavi Gerberjev apar in da se mleko plačuje po maščobi!

Sv. Lucija. — (Smrt kosi.) — Pred kratkim smo v »Novem listu« čitali, da pri nas malo umirajo. Zdaj se je pa sprevrglo. V dveh mesecih je umrlo že 6 oseb. Pred kratkim je Tadjatovim umrla 6-letna Božica. Tudi Krivca iz Modrej, spoštovanega možaka, ni več med nami.

Čezsoča. — Naše hribe do vznožij je sneg že pobelil. V dolini ga pa doslej še nismo bili deležni v večji meri. — Odšla je naša začasna učiteljica. Upamo, da bo naslednica boljša.

Iz idrijskega kotla

in okolice.

Duhovni dar. — V nedeljo 22. m. m. je preč. msgr. daroval veliko sv. mašo v počastitev zlatomašniškega jubileja sv. očeta Pija XI.

Božič. — Božične praznike smo praznovali kakor je pač navada v našem mestu, ki ob takih prilikah privabi v svoje zatišje skoro vse, ki so razkropljeni okrog po svetu. Lepo svetonočno, z zvezdami posejano nebo in ubrano pritrkovanje je privabilo v božji hram vse, mlado in staro. Schöpfov »Tedeum« je tvoril uvod k polnočnici, katero je poveljčala lepo podana Gruberjeva II. maša z orkestrom. Slišali smo tudi par lepo izvajanih modernih božičnih pesmi. Pri šolski maši je cerkveni zbor z veliko točnostjo podal zopet nekaj novih pesmi. Pri slovesni sv. maši ob desetih sta zbor in orkester proizvajala veliko Wagnerjevo sv. mašo. Skladba je naporna, vendar so jo naši pevci in igralci docela obvladali in dokazali višek svoje sposobnosti. Tudi solista, gđc. Kovačičeva in g. Medvedič, zaslužita za svoj trud vso pohvalo in priznanje. Ob koncu ne smemo pozabiti naših malčkov, ki so nas pri polnočnici razveselili z lepo pesmijo »Sveta noč«, spremljano na orglah in goslih od treh srčkanih mladih muzikov.

Poročka. — V soboto 2. m. m. se je poročil vodja orkestra »Lira«, rudniški pisar g. Leopold Blažič z g.čno Olgo Moravcovo. Na mnoga leta!

Nesreča. — Pri prevažanju lesa v jamo je voziček v rovu tako nesrečno prevrnil 30-letnega rudarja Josipa Winklerja, da je prišel z nogo pod kolo, ki mu jo je zlomilo v stegnu.

Dobrodelnost. — Dobrodelno udruženje, čigar predsednik je rudn. komisar gosp. Ricci, je letos poskrbelo, da so bili tudi reveži v mestni

ubožnici oba božična praznika zelo lepo pogoščeni. Razen tega je dobil vsak še par kosov gorkega perila. Lepo to!

Sp. Idrija. — (Elektrika. — Most.) — Letos je pri polnočnici za poskušnjo že gorela električna luč. Stalno pa začne elektrarna delovati na Silvestrovo o polnoči. — Most so že pred tedni otvorili.

Gor. Kanomlja. — (Nepričakovana smrt.) — Rozalija Vončina, 18-letna hčerka posestnika p. d. Zavrhom št. 46., je dne 14. m. m. v hiši tako nesrečno padla, da je že čez pol ure umrla. Revica si je prebila lobanjo. Bila je dobra in pridna mladenka, zato je nesreča tem hujši udarec za uboge starše. Bog ji bodi milostiv!

Ledine. — (Prazniki. — Poti.) — Prazniki v cerkvi so bili prav lepi, kar je pa v veliki meri zasluha tudi naših vrlih prevcev in pevk. Snega je bilo prav malo, sedaj ga je pa že precej nad eno ped. — Poti po vasi so po zadnjem obisku obč. načelnika nekaj že popravili, upamo pa, da pridejo tudi druge na vrsto.

Srednja Kanomlja. — (Srebrni ščeto.) — Idrijska rudn. uprava že dobra tri leta koplje v bližini Hladnikovega mosta. Doslej sta dva rudarja izkopala že 300 metrov, potem pa nameravajo z vrtnimi stroji in več delavci delo bolj pospešiti. Upajo, da pridejo do srebrne žile, ki vodi iz Idrije. Dosledaj se še ni pokazal noben znak rude.

S Krasa.

Divača. — (Radi beremo, pa še premalo.) — Občinski proračun za prihodnje leto izkazuje tudi znesek, ki se ima porabiti za popravila cerkve in zvonika. Pa tudi cerkvene orgle so potrebne popravila. Radi beremo. Zato nas je še precej Mohorjanov. Premalo pa je razširjen pri nas in v okolici »Novi list«. Drugače tudi ne more biti, ko sta tobak in vino tako zapeljiva. V novem letu manj tega in onega, pa boš lahko imel v hiši prijatelja, ki te bo za majhen denar učil, bodril in zabaval v veselih in žalostnih urah. — Končno svetujemo nekaterim materam, da bolj pazijo na svoje razpeljanke, kajti kar se je zadnje čase pri nas dogajalo, je vse graje vredno.

Utovlje pri Tomaju. — (Mi smo mi...) — Mi smo mi, ker se še vedno držimo po starem kopitu. Kaj nas briga, kaj se godi po svetu in kaj je novega! Kaj so nam nauki o novih postavah; raje kazni plačujemo! Kaj nam mar umno gospodarstvo, raje delamo tako kot naši pradedje, pa četudi sebi v škodo. Zato pa tudi imamo v vasi le dva »Nova lista« in nobene »Družine«!!! Če bo za naprej tako, nas bo lahko sram pred celim svetom.

Sveto. — Naduha je spravila oni dan v grob 73-letnega čevljarja Franca Jazbeca. Otrokom, ki so razkropljeni po svetu, naše sožalje! — Imeli smo že burje na koše; tudi sneg je že naletaval.

Gabrovica pri Komnu. — Sredi decembra so pokopali v Gorici našega sosedo, 52-letnega posestnika Pipana Filipa. Pred mesecem je na slabi cesti padel pod voz ter se težko poškodoval. To ga je spravilo. Po rajnem nam je vsem žal, ker je bil res dober človek.

Škocijan pri Divači. — (Kje ste, pritrkovavci!) — Ob zatonu leta se moramo tudi mi oglašiti v pri-ljubljenem »Novem listu« ter povedati, kaj smo med letom zanimivega doživeli. Tja na poletje smo dobili nove zvonove. Preizkusili smo jih sami, namreč domači fantje, ki so prvi teden kar tekmovali v pritrkavanju. Lepo in prijetno doneč čez kraške go-ličave. Žalostno pa je, da lepa nava-da nabivanja po nekaterih kraških vaseh vedno bolj izumira: novi rod ne kaže za pritrkavanje več pravega zmisla. — Kar se porok tiče, je kakor povsod. Fantje trdovratno vztrajajo v samskem stanu. Vzrok je revščina. Le pred dvema mesecema sta se dva ojuščila ter zlezla pod zakonski jarem.

Matavun pri Divači. — (Kraško podnebje.) — Naša vas s suhim, a ne preostim podnebjem, s prijetno duhtečimi borovimi nasadi je kaj primerna za zdravljenje raznih bolezni. Te okolnosti se je jela posluževati tudi bolniška blagajna v Trstu, ki je letošnje poletje prvič poslala k nam svoje bolne člane. Kakor se sliši bo bolniška blagajna radi uspehov, ki jih je letos dosegla, tudi v bodoče pošiljala k nam svoje člane, ki so potrebni zdravja, miru in oddiha.

Skopo. — Poredkoma se zglašamo. Vsake malenkosti mi pravimo v svet. Vrstijo se pri nas kakor drugod veseli in žalostni dogodki. — 8. decembra smo pa doživeli lep in redek praznik. Dobili smo tri nove vojno-odškodninske zvonove, ki tehtajo skupaj 31 q in so vredni okrog 40.000 lir. Že med tednom so se vršile priprave. Možje in fantje, žene in dekleta, vsi so po svojih močeh prispevali k pripravljalnim delom. Kljub deževju se je zbrala v nedeljo ob treh popoldne nepregledna množica ljudstva na Kalu pred Furlanijevo hišo, kjer so zvonovi dobili gostoljubno streho. Na treh okrašenih vozovih, ovenčanih s prelepimi venci, so se zvonovi uvrstili v dolg sprevod proti cerkvi. Pred vsakim sta stopala boter in botra, a vozovom je sledila dolga vrsta ljudi. Pod kostanji pred cerkvijo se je množica zgrnila okrog zvonov. V zvoniku je utihnilo pritrkovanje. Namestniki zvonov, granatni naboji, so doslužili. Preč. g. dekan iz Povirja, škofijski pooblaščenec, je izvršil obred blagoslovitve ob asistenci peterih duhovnov. Naš cerkv. pevski zbor je s pozdravno pesmijo zvonovom zaključil ganljivo slovesnost. Bila je že skoraj noč. Požrtvovalni in neutrudno delavni naš cerkv. starešina g. Ruppik je potem odprl svojo gostoljubno hišo in pogostil gg. duhovnike, botre in zastopnike županstva. Kot zvesti drug ga je podpiral drugi cerkv. starešina g. Gec; mežnar Janez je goste

prav srčkano zabaval s pritrkavanjem ob steklenico in dva kozarca, kakor zna le on sam. — Tudi za pevce je bilo primerno preskrbljeno. **Ive**

Brežec pri Divači. — Čas je, da se tudi mi oglasimo z našega prijaznega hrička ter povemo, kako se nam godi. — Nekaj smo zaslužili lansko leto s popraviljanjem ceste, ki pelje iz Dolenjih Ležec v Famlje. Cesto, ki je bila prej ozka, smo močno razširili ter jo posuli z debelim gramozom, ki ga bo, kakor se sliši, stroj na pomlad strl. Pri širjenju ceste so bili zaposleni tudi naši sosedje Gradiščani. Križ je pa z vojno odškodnino. Je kakor klopčič kače, ki se noče in noče odviti. Z vojno odškodnino bi si vaščani kolikor toliko gospodarsko opomogli.

Nabrežina. — (Nov grob.) — V zadnjih letih smrt neizprosno kosi staro nabrežinsko gardo. Tako je prišla 19. novembra vrsta na 75 letnega posestnika Kolarja Antona, umirovljenega železniškega skladiščnika in občinskega odbornika. Pokojnik je bil skrben in varčen gospodar. Skrbno je vzgajal sina edinca Milana, zdaj sodnika. Kot oče dobrovoljca na socialni fronti je moral med vojno radi avstrijskih oblastev mnogo pretrpeti. Dvakrat so ga izgnali iz Nabrežine in kot politično nezanesljivega bi ga bili internirali v Lipnici, da ni prišlo med tem do premirja. Nabrežinci so mu priredili lep pogreb. Bog mu bodi milostiv!

S Pivke.

Postojna. — Za božične praznike je zbolel č. g. kaplan. Lotila se ga je pljučnica. Na koru smo ostali brez pravega vodstva. Toda č. g. dekan mož odločne narave, je povabil mladega rojaka skladatelja V. Ukmarja. Vrh vsega nam je jela še luč naga-jati. Težko jo bo popraviti takoj, ker je cerkev dala 7000 za orgle in še drugih 12.000 za zvonove in se je moral g. dekan zelo truditi, da jih je dobil. — Pri polnočnici so se nekateri naravnost sramotno obnašali. Tudi na koru so se menda menili o lesni kupčiji in motili s tem še pevce. Ko je izpostavljeno Najsvetejše, smatrajo nekateri za zelo »nobel«, če stoje kot jelke.

Št. Peter na Krasu. — (Peči varujemo, pa petine znamo.) — Ze precej časa ni glasu od nas, ker nas zima stiska. Zda se bolj doma držimo, peči varujemo, ker so zaslužki padli. V Mankorčevi tovarni radi po-manjkanja hlodov delajo le čez dan. Nekaj delavcev je zaposlenih pri širjenju postajnega prostora. Kako dnu-no vjameš z nakladanjem hlodov. Prihodnjo pomlad nameravajo baje pričeti z zidavo nekaterih javnih in zasebnih poslopij. — Preteklo leto je bilo še precej porok; bomo videli, kaj nam prinese predpust. — Odkar je šel organist preč, ni več pravega petja v cerkvi. Pri polnočnici so peli iz sosedne fare. Ali se vas, fantje, to nič ne prime?!

Kal pri št. Petru. — (Za vsak dan j j kruh.) — Od tu se malo-kdaj oglasimo, ker ne vemo nikoli kaj

veselega poročati. Tudi sedaj vam z žalostjo povemo, da je odšlo iz naše vasi v soboto 6 krepkih fantov v Argentino iskat dela in zaslužka. — Pri železnici človek ne more dobiti več službe in tudi lesne tovarne v Št. Petru rabijo premalo delavcev, da bi nas mogle vse preživeti. Zato treba s trebuhom za kruhom; koliko bi jih rado odrinilo v tujino, ko bi imeli vsaj za pot. — Eno kapljo veselja so nam vendar prinesli naši novi zvonovi. Naj bi nas na priprošnje sv. Jerneja varovali vsega, hudega na duši in telesu!

Gorenje pri Postojni. — (Smo tudi mi na svetu!) — Ker se nismo nič oglašali, ni dosti novolarjev vedelo za nas. Moški smo morali čez poletje dobro gozdariti in voziti na belško žago, da smo zaslužili kaj več kot za sol. Letina je pa bila še dosti dobra. Posebno krompirja in žita je še precej na kašah. — Pred kratkim je hudo razsajala otroška bolezen. No, pa upajmo, da bo trideseto leto boljše.

Ubelsko. — (Iz vaške kronike.) — Lepi dnevi pred božičnimi prazniki so me zvalili kakor kučka iz zakajene bajte na Ubelsko. Prišedši v vas, sem se ustavil pri napajališču (koritu), kjer se zbirajo vaške mamiče in obravnavajo vaško kroniko. Od njih sem zvedel marsikaj. — Ker se Ubeljci »trošajo« novega g. »nunca«, so farovž temeljito popravili in prečistili. Letos pri ribanju ni bilo menda nobenega plesa. Zato so ga priredili ubeljski fantje in seveda tudi dekleta na dan sv. Štefana. — Da pa ne bom samo grajal poštenih Ubeljcov, moram povedati, da imajo lepo in posnemanja vredno navado, da vsakega tujca sprejmejo in ga ne podé od hiše ali pa celo skrivajo hlebec pred njim, kakor se to žalibog dogaja v neki vasi na zgornjem Krasu.

Razdrto. — (Podnanaške novice.) — Umrli je sonroga velenosestnik Simončič, stara komaj 57 let. Bila je res, kakor ie včl. g. Rupnik, župnik iz Novakov, rekel na grobu: prava svetopisemska žena, usmiljenega srca do vsakega, skrbna gospodinja, vzorna družinska mati, globoko verna. Počivaj v miru! — Rojimo se, da ne bomo več imeli nedeljske sv. maše, za katero se ponovno zahvaljujemo g. kaplanu iz Hrenovca. — Govori se da bomo spomladi popravljali farovž. — Dobili smo v našo vas prvi v občini električno razsvetljavo, ki sveti tudi po cestah. Ker ie začela prava zadržka burja, končamo.

Če hočeš vedeti novice iz VSE naše dežele, naroči »NOVI LIST«!

Iz Istre.

Jelšane. — (Bratci veseli vsi...) — V Jelšanah in v okolici je zadnji čas razsajala otroška bolezen ošpice. Radi tega so zaprli šolo za en mesec. — Oni dan so se v gostilni našli fantje malo spoprijeli; to se redko

kdaj zgodi. Ker ni hotel nihče prvi odnehati, so poskusili, kdo je bolj močan. — V adventu so plesali pri nas in v Rup. Se pozna, kako špoštujejo adventni čas. Bodi post ali advent, vse gre v enakem tiru; vse na hopsasa. — Pretekli mesec je v Lipi v neko hišo zadela strela; škode ni bilo nobene, le živino v hlevu je omamilo.

Cezarji pri Kopru. — (Treba je eno povedati.) — V naši vasi je že nekaj vina manj, ker so ga tržaški trgovci odpeljali. Plačujejo prav nizke cene, prodajajo ga pa po visokih. Bo treba to gostilničarjem povedati. — Našim dekletom svetujemo, naj ob nedeljah zjutraj raje gredo k maši, nego da se na »zborovanjih« menijo o fantih.

Movraž pri Buzetu. — (Se to!) — Šolsko poslopje je končano. Prihodnje leto se začne pouk. Zdaj bi se še cest morali lotiti. Upamo, da bo obč. načelnik Ivan Stepančič poslušal glas občanarjev.

Motovun. — (Zdravilišče.) — Naše podnebje, ki ni preostro, je kaj primerno za zdravljenje raznih bolezni. To okolnost je začela izrabljati tudi bolniška blagajna v Trstu. To poletje je namreč prvič poslala k nam svoje bolne člane, moške in ženske, ki so se menjavali v določenih presledkih. Kakor se sliši, bo bolniška blagajna radi uspehov, ki jih je letos dosegla, tudi v bodoče pošiljala v našo vas člane, ki so potrebni miru, zdravja in oddiha.

Iz Vipavske doline.

Štomaž. — (Gori!) — Komaj smo zagrebli rajnega župana, že nas je druga zadela. Pri posestniku Matvezu Rovtarju je vse pogorelo, rešili so si le golo življenje. — Občinske poti so tudi popravila potrebne. Še marsikaj bi bilo treba reči, pa je škoda besede zgubljati.

Brje. — (Spomini in zahvala.) — Vsak rad obuja prijetne spomine. Zato dovolite, gospod urednik, tudi nam malo prostora v »Novem listu«. Brejci radi obujemo spomine na 13. oktober, ko je prišel Bog v našo novo cerkev, ki smo jo v trudu in znoju sezidali. Saj je brez bogatega razkošja, pa je z ljubeznijo postavljena Bogu v čast in v počeščenje sv. Cirila in Metoda. — Ponovno se

zahvaljujemo našemu gospodu župniku Štrancarju. Bog mu bodi plačnik za ves trud in skrb, ki jih je imel za našo cerkev, ter za vse žrtve in za darovani dragoceni kelih in plašč. Stotera mu hvala! Nadalje se zahvaljujemo vsem dobrim ljudem! Posebna zahvala gospodu Kopaču, bivšemu svečarju v Gorici, za plemeniti dar 2000 lir, dalje Kristini in Adolfu Tögelju iz Češkega, Alojziju Žerjalu iz Solkana, Jožefu Remcu iz Oseka ter gospodu Severu iz Trsta in gospodom iz Ajdovščine za velikodušne darove. Hvala vsem, ki so nam ob trgatvi mošt darovali in vsem, ki so na dan blagoslovitve pri darovanju v cerkvi z večjimi in manjšimi darovi prispevali.

Dornberg. — (Vinska kupčija.) — Pretekli teden nas je obiskal pravcati vihar, ki je rul drevesa in nam odnesel listje po grapah. — Vinska kupčija ni prav živahna. Največ vina gre v Gore, posebno v Idrijo. — Izseljevanje se je pri nas precej skrčilo. Gotovo radi tega, ker prihajajo iz Amerike prav slaba poročila naših izseljencev.

Rihemberk. — (Smrt.) (Zakasnelo.) — Začetkom decembra ie zadela huda nesreča ugledno družino Birsovo, p. d. Drejcovo. 68-letni gospodar Josip ie šel zdrav in vesel k nedeljski zgodnji maši. Med potjo ga ie zadela srčna kap. Številna množica pogrebcev ie pričala, da ie legel v grob mož poštenjak.

Selo. — (Pretep za poskušnjo.) — Za božič smo pokopali 74-letno Ernestino pl. Maitijevo iz stare plemiške rodbine. Rajnica ie bila znana kot izvrstna šivilja. — Prazniki so potekali mirno. Le prejšnjo nedeljo ie nekaj fantov poskušalo na sebi, kako bodo »mulce« delali.

Šturje. — Zdaj ko smo se utrdili, sporočamo novico, da ie 8. decembra stopilo 47 fantov pod Marijin prapor. Vsa župnija ie vesela tega dogodka. — Na praznik sv. Štefana se ie pa pripetila žalostna nesreča. Krog devetih zvečer se ie vračal s Planine 40 letni gluhonemi Anton Likar. Šel ie po bližnjici mimo strelnega skladišča. Vojak stražnik ie po predpisih zaklical, naj se ustavi. Ker gluhonemi ni slišal, ie šel dalje, vojak pa ie ustrelil in smrtno zadel nesrečneža v glavo. Rajni, ki ie bil krojač, ie bil blag človek. N. p. v. m.!

Okno v svet.

Hugenbergov polom.

Že v 31. številki lanskega leta smo pisali, da se vodja nemških nacionalistov Hugenberg zaganja v Youngov plačilni načrt, ki določa, koliko naj Nemčija plača vojne odškodnine. Nacionalisti so, opirajoč se na 4. paragraf državne ustave, zahtevali, naj ljudstvo odloči, ali naj se načrt ovrže in ministri, ki so zanj, vržejo v ječo ali ne. Zbrali so res več kot 10 odstotkov volivnih upravičencev, ki so zahtevali, naj se razpiše ljudsko glasovanje za ali proti Youngovemu načrtu. Vsa Nemčija se ie razdelila v

dva tabora: na levi Hugenbergovi nestrpneži, podpirani od vojnih dobaviteljev, ki so šuntali, naj Nemci operajo poraz v svetovni vojni četudi s topovi, na desni pa spravljivci, ki so v duhu človečanstva hoteli zgraditi most sprave do sovražnikov od včeraj ter se z njimi mirno pomeniti, naj odvzemo strti Nemčiji del vojnih bremen.

Pri končnem ljudskem glasovanju v nedeljo pred božičem ie zmagala druga, pametna struja. Hugenberg bi bil moral dobiti 50 odstotkov oddanih glasov, v resnici pa ie bilo zanj ko-

maj dobrih 13 in pol odstotkov ali 5.800.000 volivcev od 36 milijonov! Hugenberg in vsi njegovi, ki še netijo sovraštvo med narodi, so za en nauk bogatejši, njihova gonja je pri kraju.

Zgodovinsko leto.

Bivši angleški zunanji minister David Lloyd George je v sobotni številki dunajskega dnevnika »Neue Freie Presse« napisal uvodnik »Zakaj bo leto 1929. v zgodovini živelo?« Minister pravi, da že umik zveznih čet iz Porenja in pa pristop Amerike k mednarodnemu razsodišču zadostuje, da štejejo preteklo leto med zgodovinsko važne dobe. Oboje je dosti pripomoglo k spravljivosti narodov. Med važne dogodke l. 1929. moramo tudi prištevati začetek gibanja za Zvezne države Evrope. Ta zamisel je Briandova, ki hoče sovraštva premostiti z veliko državno zvezo. Z blestečo zgornostjo skuša pridobiti pristašev za idejo, katero je nosil že osvojevalni Napoleon, a on na bajonetih svojih armad. Zgodovinski pečat da letu 1929. tudi sprava med Cerkvijo in Italijo. Smrt nemškega zunanjega ministra Stresemanna se mora tudi prištevati med velevažne politične dogodke. Saj so nemški nacionalisti sunkoma hoteli prevreči Stresemannovo mirovno politiko. K sreči je trezni razum nemškega ljudstva mogočen jez razdiralnega nacionalističnega namenom. Notranji boji na Kitajskem izoblikujejo nove politične tvorbe na daljnem vzhodu. Na-

črt sovjetske vlade za gospodarski podvig bo pa kmalu Rusijo dvignil na odlično gospodarsko mesto, ki ji pripada. Tudi to dvoje vtisne po Lloyd Georgevem mnenju minulemu letu poseben pečat. Velikega pomena za razvoj mednarodnih odnosov je končno tudi ameriško-angleško prizadevanje za razorožitev. Toda v tem vprašanju je sam Lloyd George črnogled; mi za enkrat tudi. Upajmo pa, da bo leto 1930. dalo manj povoda za to.

Oboroževanje Francije.

Par dni pred novim letom je francoska zbornica sklenila nove kredite za vojsko in mornarico, ki gredo v milijarde. V teku leta 1930. bodo zgradili eno križarko, veliko 10.000 ton, 6 torpedolovcev in 7 podmornic. Za teh 14 novih ladij bodo potrosili 1324 milijonov frankov. Francoski parlament je nadalje dovolil 3.300 milijonov za utrdbe na nemško-francoski meji in za brambo proti zrakoplovom. Ker se je nova meja Francije po vojni pomaknila na zapad, so stare obmejne trdnjave zgubile prejšnji pomen. Za slučaj novega spopada z Nemčijo, ki šteje mnogo več prebivalcev nego Francija, delajo sedaj utrdbe v gozdovih, na gorskih vrhovih, ob rekah, in zidajo tudi jezove, da bi pred prodirajočimi Nemci postavili deželo pod vodo.

Ker znaša redni proračun za vojno ministrstvo 12.400 milijonov, tvorijo celokupni stroški za vojaške namene Francije letos približno 18.000 milijonov ali 18 milijard frankov.

Kaj se sliši po svetu.

Vomperberški »Mesija«.

V kraju Vompersbergu na Bavarskem je neki Bernhard ustanovil novo versko bratovščino »Gralovih vitezo«. Gralovi vitezi so po srednjeveški legendi vitezi, ki čuvajo na sveti gori skledo, iz katere je naš Gospod pri zadnji večerji jedel. Bernhard namerava sezidati veličasten tempelj. Pa že koj spočetka slabo kaže, ker so novega »mesijo« že zaprli zavolj sleparije.

Nedelja na Turškem.

Turška vlada je sklenila, naj se kot tedenski dan počitka vpelje nedelja. Dozdaj je veljal muslimanski petek za dan počitka. Ker pa je po Turčiji polno inozemskih tvrdk in bank, katerih osebje je praznovalo še nedeljo, sta trgovina in promet stala od petka do nedelje. Kemal paši je pa bolj za gospodarski dvig kot za verske navade in je zato preložil turški petek na nedeljo.

Revolver! 25 dolarjev za noč!

Njujorška policija je prišla na sled posebne vrste trgovini. V Brooklynu so zasledili trgovino, ki je izposojevala zločincem vsakovrsto orožje po 25 dolarjev za noč. Podjetje je dobro neslo. Na sled so mu pa prišli preko 19-letnega bandita, ki si je izposodil revolver za 25 dolarjev. Tisto noč je umoril tri osebe, da je uplenil 340 dolarjev.

Rabljev jubilej.

Moskovski rabelj Guroff je oni dan obhajal svojevrsten jubilej. Obesil je že 3000 ljudi. Ob tem redkem jubileju »dela« so ga pobarali, ali ne misli že opustiti svojega posla. Rabelj pa je dejal, da šele tedaj, ko jih bo 5000 pobesil. Guroff gotovo zasluži kolajno — iz vrvi obešencev.

Drage piramide.

Angleški inženir Davies je izračunal, koliko bi stala zidava piramid po sedanjih cenah. Inženir je izračunal, da so faraoni potrebovali pri piramidah 100.000 delavcev skozi 20 let. Pri današnjih tehničnih pripravah bi enako piramido gradilo 21.000 delavcev skozi 12 mesecev. Stala pa bi okoli 90 milijonov lir.

Japonci se hitro množe.

Po uradnih podatkih je naraslo prebivalstvo države »vzhajajočega solnca«, Japonske, na 70 milijonov prebivalcev. Japonska ima več prebivalcev kakor vsaka država v Evropi razen Rusije. Prekaša jo samo še Anglija, če ji preštejemo njene prekomorske dežele, in Združene države ameriške, ki štejejo okrog 110 milijonov ljudi. Japonci se zelo hitro množe. L. 1880. je imela država 25 milijonov prebivalcev, l. 1905., med rusko-japonsko vojno, 50 milijonov in sedaj jih ima 70 milijonov. V prvih treh mesecih tekočega leta se je prebivalstvo pomnožilo

za 369 tisoč oseb, to se pravi: v 1 mesecu za 123 tisoč, v 1 tednu za 28 tisoč, v 1 dnevu za 4100, v 1 uri za 171 oseb.

V slogi je moč.

Slavno je mesto Gotha na Nemškem. Še bolj znano je pa postalo, odkar so si ponočnjaki in mestni očetje napovedali boj na nož. Ti slednji so namreč razpisali davek na ponočnjake, ki sede po gostilnah preko polnoči. Krčmarji so pa složno potegnili z vinskimi bratci in o polnoči zaprli gostilne ter z gosti šli pod županovo okno delat mačjo godbo. To se je par večerov ponavljalo. Celo par mestnih očetov, vpisanih v vinsko bratovščino, je zašlo med nepovabljene pevce pod županovim oknom. Navsezadnje se je mestni župan tega navešal in davek odpravil.

Klub debelih.

V Berlinu se je ustanovil klub debelih, najmanjša teža znaša 375 funtov, okrog 200 kil. Klub šteje pet članov.

Objava.

Kakor je razvidno iz današnjega inserata, se je pridružil g. drju Emilu Gresicu, zdravniku na Travniku v Gorici št. 5, njegov sin dr. Emil Gresic, ki se je posebej specializiral v porodništvu.

Listnica uredništva.

Rovan F. P. 49: Bomo posredovali pri glavem pokojninskem ravnanstvu v Rimu.

Jug. B.: Ker je vprašanje nejasno, pišite bolj razločno ali pa se zglasite osebno v uredništvu.

Darovi.

Za »Sirotišče sv. Družine«: I. M. 35 L.; č. g. Jos. Abram 10 L.; p. n. Antonija Poberaj v spomin obletnice smrti svojega moža 20 L. — Preplačila za knjigo »Sejavec« 35 L. — Srčna hvala in srečno novo leto!

Jako slastni so špageti, treba pa je prav umeti kuhati specialitete, to so prave »PEKATETE«, ki zavite so v pakete.

S. LEVI

TRST - via S. Lazzaro št. 9 - TRIESTE

Lawntennis	od L. 1.90 naprej
Flanela v vseh barvah	po L. 2.40
Flanela črtasta	" " 2.60
Frštanj plav, težak, za moške spodnje hlače	po L. 3.80
Frštanj za obleke	po L. 2.60, 3.— 3.80
Zamet za obleke	" " 4.50, 4.80, 5.20
" za moške hlače, težak	od L. 7.—
Cajh za moške hlače	od L. 6.50
Frštanj za srajce, piket	po L. 2.80
Madapolan »Coredo«	po L. 1.90 m
Platno »Madonna«	" " 2.90 m
Platno pravo »Irlanda«	" " 3.20
Platno za rjuhe	od L. 4.90 naprej
Platno »Douglas« 150 visoko	po L. 6.50 m

Velika izbora barga za srajce, plavine za predpasnike, flanele in drugega. Pogrinjala za postelje, izredna prilika, po Lit. 11.—

Nogavice, maje, brisače, kuhinjske cunjice in drugo po najugodnejših cenah.

Ob koncu sezone

velika razprodaja zimskih predmetov.

Gospodarstvo.

Trg kmečkih pridelkov.

TRST, dne 30. decembra:

Jabolka drobna gredo od 100 do 150, debe-
lejša in kanadke tudi po 300 do 400.

Krompir ogrski 35 do 40, domači 50. Ogr-
ska ponuja krompir na vagone celo izpod 30.
Trg je natrpan.

Kostanj 100 do 110, marona ni več.

Zelenjad: vrzote 40 do 50, kapus 70 do 80,
cvetača 120 do 140, čebula 50 do 55.

Drva 16 do 18. Tržačani so se z drvni pres-
skrbeli že v jeseni, radi tega je povpraševanje
po njih pičlo. Na drobno jih prodajajo po 25.

GORICA, 31. decembra:

Iz inozemstva je vse večje povpraševanje
po domači zelenjadi, ki gre na vse trge v Av-
striji in v Jugoslaviji. Najvažnejšo vlogo igra
na trgu rdeči radič, katerega pride dnevno na
trg tudi do 50 kvintalov, tako da dobijo kme-
tovalci dnevno samo za rdeči radič 8 do 12
tisoč lir.

Zelenjad: radič rdeči danes 220 do 240, v
prejšnjih dneh tudi 320, radič zeleni 80 do 90,
motovilček 350, solata endivija 130 do 150, vr-
zote 12 do 16, špinača 120 do 150.

Krompir 45.

Sadja ni na eksportnem trgu.

Tržni pregled.

Žita in moka: v zadnjem mesecu
(glej poročilo v Novem listu od 5. de-
cembra) ni posebnih sprememb na
svetovnem žitnem trgu. Ameriški far-
merji ne silijo s pšenico in koruzo na
trg, ker lahko dobe od države poso-
jilo po nizki obrestni meri, in zato
lahko čakajo s prodajo. Po prenizkih
cenah nočejo prodati svojega žita niti
Kanadci, posebno ker je bilo tam po-
sejane z ozimino manj površine nego
druga leta. Sedaj se začenja žetev v
Argentini, tretji najvažnejši izvozni
državi. Cenijo, da je žetev mnogo
slabša od lanske, vendar računajo z
izvozom 30 do 40 milijonov kvintalov.

Zelo živa trgovina z žitom je v po-
donavskih državah, to je v Romuniji,
Jugoslaviji in Ogrski. Navedene dr-
žave krijejo trenutno skoraj vse po-
trebe evropskih držav.

Jesenska setev je v Italiji zadovo-
ljuječa, ozimina je do sedaj v glav-
nem prav lepa.

V splošnem je v Italiji precej mrtva
trgovina z žiti. Uvoza iz inozemstva
skoraj ni, razen za mline, ki meljejo
moko za tvornice testenin, za katere
potrebujejo bolj trdo, to je na belja-
kovinah bogatejšo pšenico. Cene ži-
tom so v Italiji sledeče (za 100 kg v
lirah):

Trda pšenica	130 do 140
mehka pšenica	120 do 130
koruza domača	70 do 84
koruza jgsl. naravna	60 do 62
koruza jgsl. umetno sušena	66 do 70
ječmen	95 do 100
rž	90 do 95
oves	75 do 80
fižol	175 do 200
moka: bela 00	195 do 200
bela 0	195 do 190
bela 1	180
koruzna	80 do 85

Živina: kupčija je mrtva, cene od
3.50 do 4 lire za kg žive teže pri lepi
klavni živini in približno toliko ali kaj
več za plemensko živino. Cena tele-
tom od 5.20 do 5.70. Mladi prašiči so
precej iskani in šest do sedemteden-
ske glave so po 100 do 130 lir. Ljudje
povprašujejo predvsem po furlaški
pasmi. Odrasli prašiči so padli v ceni
in težko dobiš več kot 5.50 lir za kg.
Cena je padla radi precej živega uvo-
za iz Jugoslavije, od koder prihaja-
jo k nam živi prašiči in tudi mnogo
prašičjega mesa. Domača slanina je po
8, ameriška po 6 lir.

Krma: na domačih trgih je ponudba
krme skoraj višja kot povpraševanje,
zato niso cene visoke. Seno je od 25
do 30, prvovrstno od 35 do 40 lir, slama

Preklic.

Podpisani preklicujem žaljivko, ki
sem jo rekel v obraz g. Francu Mikla-
viču, gostilničarju v Ladrach, da je
špijon ter se mu zahvaljujem, da je
odstopil od tožbe.

Janez Sivec,
Krn 20.

15 do 18 lir, otrobi 80 lir, orehove tro-
pine 100 lir za kvintal; mesna moka
je po 2, klajno apno po 2.50 lir za kg.
Seme krmskih rastlin je cenejše nego
lansko leto, in sicer je lucerna in do-

Naznanilo.

Cene posnemalnikom
„ROTH“ so:

št. 00, 40 litrov na uro lir 340

„ 0, 65 litrov na uro „ 410

„ 1, 120 litrov na uro „ 510

10 letno jamstvo
in olajšave pri plačilu.

JUŠT UŠAJ,

GORICA

Piazza della Vittoria šte. 4

Po dolgi in mučni bolezni je umrl dne 25. decembra ljubljani oče, gospod

Josip Mozetič,

star 77 let.

Zahvaljujemo se tem potom vsem onim, ki so nam prišli na pomoč in nas
tolažili v bolezni in ob smrti dragega rajnika. Zahvala tudi vsem, ki so ga
spremili na zadnji poti. Bog plačaj!

Renče, 31. decembra 1929.

Žalujoča družina in otroci.

Zahvala.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem znancem, prijateljem in sorodnikom za izraze
sočutja ob bridki izgubi našega nepozabnega soproga in očeta

Josipa Žagarja,

trgovca, gostilničarja in posestnika.

Iskreno se zahvaljujemo tudi vsej nešteti množici, ki je spremila dragega pokoj-
nika na zadnji poti. Posebna zahvala pa g. drju Huberju, g. Corbi generalu, gospej
Faccanoni, čč. gg. duhovnikom, gg. iz Bovca, Kobarida in Trnovega, gg. pevcem in
darovalcem vencev.

Srpenica, 25. decembra 1929.

ZALUJOČI OSTALI.

TAKO PODPRE SUPINATOR

bolj obtežene dele noge, in sicer
na elastičen način kot vzmeti.

Supinator je ozdravil na tisoče trpečih in bo gotovo
tudi Vas. — Preiščemo zastoj Vaše noge z zrcalom
„May“ ter Vam objasnimo vzroke bolečin.

ČEVLJARNA DONDA, — TRST
CORSO GARIBALDI 16

mača detelja po 5 lir za kg na debelo. **Vino:** v notranjosti države je kupčija precej mrtva, ker ni špekulacije in kupujejo trgovci večinoma le, da krijejo trenutne potrebe; vendar so cene za dobra vina precej višje nego pri nas.

Pri nas se vinska trgovina še ni ustalila, ker se dobe še vedno vinogradniki, ki žele oddati vino po znatno nižji ceni, nego jo javno v družbi zahtevajo. Cene so se v zadnjem času v splošnem nekaj dvignile, posebno v Vipavski dolini, od koder gre precej vina v Trst po 150 do 160, a tudi po 180. Cena briškemu vinu je danes približno ista kot vipavskemu; v Istri, posebno okoli Pazina, so cene vinu znatno nižje, in sicer celo izpod lire.

Mleko in mlečni izdelki: širom dežel je mleko v splošnem po 65 do 75 stotink, v bližini mest in trgov je dražje, v Gorici po 110, v Trstu po 140. Vedno bolj gosti so podeželski živinorejci, ki so si nabavili majhen posnemalnik in dobijo za maslo skoraj toliko kot prej za sveže mleko, dočim jim ostane posneto mleko doma. Čajno maslo stane na debelo 16,50, navadno kmečko maslo pa 13 lir za kg.

Umetna gnojila: kmetovalci kupujejo še kak kvintal Thomasove žlindre in kalijeve soli za travnike, vedno bolj pa se širi trošenje dušičnatih gnojil za ozimno žito. Žlindra stane 34 do 36 lir, 40% kalijeva sol 68 do 72 lir, čilski soliter 110, apneni nitrat pa 105 lir za kvintal.

Pazite pri prodaji olja!

Ker je cena oljčnemu olju padla zelo nizko, je zavladala med posestniki oljčnih nasadov precejšnja kriza in posestniki želijo, da jim država da kolikor mogoče močno zaščito pred konkurenco semenskega olja. Zato bodo skoraj gotovo oblastva v bodoče še bolj pazila, da se ne vrše v prodaji olja sleparije, ki bi šle v škodo oljčnemu olju. Zato pa trgovci pazite!

Na vsak način imejte v trgovini navedeno, kakšno olje prodajate in imejte različna olja točno ločena. Pod semenskim oljem (olio da semi) prodajajte samo semensko olje, to je, iz sezama, podzemskega oreha, itd. Oljčno olje ne sme biti nikdar mešanico z nobenim drugim oljem, četudi bi mešanico prodajali pod imenom »semensko olje«. Te odločbe so stopile v veljavo 1. januarja 1930.

Preskuševališče za peko kruha.

Ker hočejo mlinarji plačevati za zgodnje in izbrane vrste pšenice nižje cene kot za domače in stare vrste, češ da dajo slednje boljše moko, se je vlada odločila, da uredi v Ostiji (blizu Rima) posebno preskuševališče za peko kruha. V preskuševališču bodo preskuševali najrazličnejše vrste žita, potem različne načine mletve ter tudi najrazličnejše vrste peči. Novi zavod ima namen podpirati žitno bitko in tako pospešiti dosego postavljenega smotra, ki je: osvoboditi Italijo glede kruha vsakega inozemskega vpliva.

Gostilna „ALBERGO VITTORIA“

Trst, Via XXX. ottobre, vogal Via Valdirivo
Telefon 39-56.

Sobe za tujce po zmernih cenah. Domača kuhinja, izbera rib; istrska in kraška vina.

Izvrstna postrežba!

LLOYD LATINO

IN
SOC. GEN. DI TRASPORTI
MARITTIMI A VAPORE
Agencija Gorizia, Corso Vitt. Em. 5.

Hitre vožnje v Južno Ameriko.
Odhodi iz Genove:

9. januarja 1930. s parnikom

ALSINA

v Rio Janeiro in Santos L 1800

v Montevideo in Buenos Aires L 1850

19. januarja 1930. s parnikom

FLORIDA

v Rio Janeiro in Santos L 2100

v Montevideo in Buenos Aires L 2150

Vožnja traja v Rio Janeiro 15 dni,
Santos 16 dni, Montevideo 18 in Buenos Aires 19 dni.

Prava domača hrana in postrežba!

Najvišje cene
plačujem za

KOŽE

kun, zlatice, dihurjev, vider,
jazbecov, veveric, divjih in
domaćih zajcev.

D. WINDSPACH - TRIESTE
Via Cesare Battisti 10/II, vrata 16. Telefon št. 68-81
Sprejemajo se pošiljke po pošti.

Vse pogrebne predmete:

vsakovrstne rakve, vence, sveče itd.
dobite vedno 20% ceneje kot drugod
pri

JOSIPU SAKSIDI,

Dornberg štev. 3.

skladišče štev. 4.

ZDRAVNIK

dr. Gresic Adalberto
starejši sin,

sprejema vedno v svojem
ambulatoriju

v GORICI,

na Travniku (Piazza Vittoria) št. 14/I.
nad lekarno Cristofolletti.

Žepne baterije

„Massaco in Royal“.

Glavno zastopstvo z izbero.
ZALOGA SVETILK

Inž. A. Frassini — Trst
Piazza V. Veneto, 4.

Pooblaščen napeljevalec električne luči,
zvoncev in strel vodov. — Napeljevalec vodovodov,
plina, zdravstvenih in električnih naprav

ALOJZIJ BONNES

se je preselil

iz ulice via Carducci štev. 1 v Corso
Verdi 1 (Marzinijeva hiša).

POZOR PRED NAKUPOM!

Raznovrstna darila za vsako priliko, popolne kuhinjske, namizne in sobne opreme za skrbne neveste, gostilne in restavracije iz prvih domačih in inozemskih tovarn dobite po najugodnejših konkurenčnih cenah pri dobro založeni trdki z lastnim skladiščem

Ivan Krže,

Trst, Piazza S. Giovanni 1.

Ohiščite nas, da se prepričate o ugodnosti, ki se Vam nudi iz prve roke.

Koledarje vseh vrst, bloke
slovenske in italijanske za stenske koledarje ter

ozadja več vrst ima v zalogi Katoliška knjigarna v Gorici, via Carducci 2.

Sveče

za svečnico

ima v največji izbi

Katoliška knjigarna
v Gorici.

ZDRAVNICA

dr. VILMA DOMINCO,

bivša asistentinja kr. klinike za porodništvo
in ženske bolezni v Florenci

sprejema

od 10. - 12. in 15. - 16. ure

GORICA, Corso Vitt. Em. III. štev. 59.

Apneno-žveplena brozga.

V Ameriki, posebno v Kaliforniji, uporabljajo mnogo apneno-žveplene brozge za zatiranje škodljivcev na sadnem drevju. Tudi v notranjosti naše države se iz leta v leto množi uporaba tega sredstva, ki učinkuje skoraj proti vsem škodljivcem in je vrhu tega tudi zelo po ceni. Napravimo jo takole:

v železen lonec ali drugo železno posodo denemo 1 kg živega apna, nedavno žganega. Apno polijemo z 5 litri vode. Raztopina se že sama po sebi ugrije, a kljub temu posodo še postavimo k ognju, da tekočina zavre. Nato primešamo brozgi še 2 kg drobno zmletga žvepla, dolijemo še 5 litrov vode in mešamo toliko časa, dokler ne dobimo enakomerne in rumenkaste brozge.

Paziti moramo, da je posoda železna in ne iz druge snovi, posebno ne bakrena, ker bi bila kmalu vsa razjedena.

Ko je brozga gotova, jo lahko takoj uporabimo, lahko pa jo tudi shranimo, in sicer v veliki steklenici (pletenci-flaškonu) ali drugi stekleni posodi. Brozga je zelo razjedajoča, zato moramo biti pri uporabi zelo pazljivi. Glej, da ti ne pride na obleko ali na kožo, predvsem pa ne na oči. Nosi rajši očala, ko jo štrcaš ali mažeš po drevesih.

Rabimo jo v 10% raztopini, kar se pravi, da primešamo 10 litrom vode 1 liter na zgornji način pripravljene brozge. Škropiti moramo v zimskem času, rabimo jo pa lahko pri vsem sadnem drevju razen pri breskvah. Za škropljenje ne smemo rabiti navadnih bakrenih škropilnic in tudi ne takih, ki imajo cevke iz gumija.

Omela

je sama na sebi ljubka rastlina in po mestih radi kupujejo vejice, ker ostanejo tudi v najhujši zimi lepo zelene. Na sadnem drevju je pa omela grda zajedavka, ki zlasti v zimskem času že od daleč izpričuje, da ima drevje, na katerem raste, zanikernega ali pa zelo nevednega gospodarja. Zato proč z omelo! Sedaj v zimi je čas za to.

Nove postave.

DO KDAJ SE BO IZPLAČEVALA VOJNA ODŠKODNINA?

Med vojnimi oškodovanci se je v zadnjem času razširila vest, da bo finančna intendantca izplačevala vojno odškodnino samo do 31. dec. 1929. Kdor bo do tega roka plačan, je prav, kdor ne, izgubi pravico do vojne odškodnine.

Da ne bo razburjenja, javljamo, da je zgorajšnja vest brez podlage. Vojna odškodnina se bo toliko časa izplačevala, dokler ne bo vsa izplačana.

Ob tej priliki naj pa omenimo kr. odlok-zakon od 6. dec. 1928. št. 2701, radi katerega je najbrže nastala med

Čevljarnica FORCESSIN

Govorimo slovenski!

Vsi morajo vedeti, da so čevlji

FORCESSIN

najboljši in najcenejši.

Samo v TRSTU

via Caprin 5 (Sv. Jakob)

Zobni zdravnik dr. Robert Hlavaty

sprejema

od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

v TRSTU

via S. Lazzaro št. 23-11.

Ob sredah in sobotah ordinira
v POSTOJNI

Zelo važno za skrbne gospodinje in krčmarice!

Zelo znižane cene. Po naravnost smešnih cenah razprodajamo različno vrstno kuhinjsko posodo in druge hišne potrebščine.

Trst, via Carducci 3
(nasproti bivši vojašnici.)

Ali ste že kupili žepni koledar

Vedež

za leto 1930?

Dobite ga v knjigarni-papirnici
STOKA — TRIESTE, via Milano 37
in pri vseh trgovcih na deželi.

Odlikovani zobozdravniški ambulatorij

R. BREZIGAR

SPREJEMA

V GORICI

na Travniku št. 17/1 (Piazza Vittoria)
poleg kinematografa.

30 lir na dan
prav z lahkoto zasluži 14 letna
deklica s pletilnim strojem

„DUBIED“

S tem strojem lahko pleteš obleke, maje, hlače,
nogavice i. t. d. Glavno zastopstvo

ELIJA ČUK, Gorica, piazza Cavour št. 9.

Tu dobiš tudi najboljše vrste šivalnih strojev,
dvokoles in vse tozadevne potrebščine.

Lastna mehanična delavnica, via Duomo št. 11.

Brezplačen pouk v pletenju in vezenju.

TOLMIN

Zdravnik - kirurg - zobni zdravnik

dr. P. Ugo Netzbandt

izvežban na klinikah na Dunaju in v Monakovem
(na Bavarskem)

sprejema

v Tolminu vsako soboto in nedeljo
(pri drju Bussiju),

v Gorici druge dneve v tednu (via Dante 10).

Za novo leto in pust.

Velika izbira umetnih cvetlic za
cerkve, dvorane in sobe. Vozički za
otroke. Velika izbira za pust, plesne in
veselice.

ALOJZ OCVIRK (prej Buchbinder)

Trst — Via delle Torri 2
(Piazza S. Giovanni).

Naročite si „Družino“!!

TOVARNA POHIŠTVA

S. HERSKOVITS,
Gorica, (S. Rocco) Via Lunga

prodaja tudi zasebnikom pohištvo za
navadne in razkošne sobe
po tovarniških cenah.

ljudmi tudi zgoraj omenjena neresnična vest. Ta odlok pa velja samo za JAVNA bitja, torej za občine, dežele, javne dobrodelne ustanove, župnijske in župnijskim podobne cerkve (assimigliate).

Kaj določuje omenjeni odlok?

1. Odlok je predvsem ukinil komisarijat v Trevisu, ki je reševal vojno odškodninske prošnje javnih bitij. Delo, ki ga je do 1. januarja 1929. opravljal komisarijat, so izročili ministrstvu javnih del. Naslov je ta-le: Ministero dei LL. PP., (Lavori Pubblici) Direzione generale dell'edilizia, viabilità e porti).

2. Javna bitja morajo v teku dveh let, odkar jim je bilo izdano obnovitveno dovoljenje, dokončati vsa dela, ki jih izvršujejo v lastni režiji. Le v izrednih slučajih se rok lahko podaljša.

Dela, ki jih je komisarijat v Trevisu dovolil do 6. dec. 1928., se morajo dokončati do 12. dec. 1931. (to je v teku dveh let, odkar je bil priobčen v »Gazzetta Ufficiale« zgoraj omenjeni odlok).

Javna bitja izgubijo pravico do vojne odškodnine, v kolikor niso v določenem roku dveh let, še izvršila obnovitvenega dela.

3. Javna bitja imajo pravico tudi do 70% predujma, če je treba škodo, ki je bila povzročena na njihovih poslopih, smatrati za »avstrijske rekvizicije«. Te predjume daje ministrstvo javnih del.

PREGLED MLEČNE ŽIVINE.

Posestniki kravjih hlevov, ki prodajajo mleko za neposredno uporabo, morajo na podlagi kr. odloka od 9. maja 1929. napraviti prošnjo za prodajanje mleka na županstvo.

V prošnji je treba navesti:

1. število mlečnih krav, koz, (ove in oslice);

2. pasmo živine in v glavnih potezah opisati hlev.

Prošnjo je treba vložiti v teku treh mesecev, ko je bil objavljen tozadevni razglas na občinski deski.

Po preteku treh mesecev morajo županstva odrediti zdravniški pregled mlečne živine, osebja, ki je zaposleno pri živini, in prostorov. Odlok predpisuje v 2. čl. razne moderne naprave, ki jih morajo imeti kravji hlevi. Te naprave so pa predpisane samo za velike in ne za navadne kmečke hleve.

Živina, ki bo priznana za mlečno in zdravo, bo zaznamovana s pečatom na rogu ali pa s črko »G« na kovinskem naušniku.

DAVEK NA PSE ČUVAJE.

Razne občine so obdavčile pse čuva je kmečkih hiš s 40 lirami in še več. Po zakonu od 12. sept. 1918. št. 1393 je za pse čuvaje predpisan davek 5 lir. Če bodo občine tako visoko obdavčevale pse čuvaje, bodo kmetje prisiljeni pse prodati. Umestno bi bilo, da bi deželni upravni odbor prepovedal občinam tako visoko obdavčevanje teh koristnih živali.

Za obuvalo rabite

SAMO

ki
ohra-
ni,
omeči
in
osvetli.

Iz-
delek

SIDOL COMPANY

TRST — Via S. Zaccaria šte. 4
Telefon N.ro 72-73.

Darila za birme, poroke, in krste

dobite v

ZLATARNI F. BUDA,

TRST — Corso Garibaldi 35

Avtoriziran civilno
inženirski urad

dr. ing. Gaberščik Oskar,

TOLMIN

Izvršuje vsa civilno inženirska dela in vsakovrstne projekte; napravi načrte in vse potrebno za priznanje vodnih pravic; izmeri in parcelira zemljišča; izdelava zemljiške skice za kupno-prodajne pogodbe; itd. razne cennitve za privilegirana posojila: itd.

Gospodinje!

Preden kupite kakršnokoli blago, obiščite mojo trgovino, kjer dobite: frštanj tiskan po L 1.95; flanelo barvano, 70 cm visoko, po L 2.50; volnen mušlin, 90 cm visok, po L 9.90; madapolam 75 cm po L 1.95; platno za rjuhe 150 cm po L 4.50; trliš 120 cm po L 5.50; borgo Cormons po L 2.90. Ugodna prilika: sivi zefir 80 cm po L 2.90; laneno platno 80 cm po L 5.90; saten 120 cm po L 3.90.

Odeje, preproge, volnena ogrinjala, srajce, spodnje hlače, nogavice itd. itd. po zelo prijemnih cenah.

MARIJA ACCERBONI,
TRST — via Genova 21 — TRST

TOVARNIŠKE CENE!

Prvovrstna, z jamčeno kvaliteto.

POTREBŠČINE
za
kovače, mehanike
in mizarje
samo pri

Prvovrstna, z jamčeno kvaliteto.

PELLER, KAHAN & C.

Trieste, via S. Nicolò št. 12

Lastna skladišča v prosti luki
TOVARNA REMSCHEID - NEMCIJA

V KNEŽAKU

sem otvoril
ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ
in sprejemam vsako nedeljo
od 9. — 4. pop.
v ambulatoriju dr. Kinkela.
Frisch.

PHENIX,

francoska zavarovalna družba
za življenje in požar.

Glavno zastopstvo

TRST

via N. Machiavelli šte. 10

Zastopstvo za Tržaško in Goriško,

Posega Anton, Razdrto.

Vprašanja in odgovori.

OPOMBA: Tudi v l. 1930. bomo pod tem naslovom odgovarjali na vprašanja iz vrst čitateljev. Naročniki, ki priložijo vprašanju izrezan naslov, pod katerim dobivajo list, dobijo v listu brezplačen odgovor. Kdor pa ni naročen, mora za vsako vprašanje priložiti znamko za 50 stotink. Kdor hoče pismen odgovor, mora priložiti pismu znamk za dve liri. Na vprašanja brez podpisa ne odgovarjamo.

Vprašanje št. 1: Po smrti staršev smo se dediči pogodili deloma pred sodnijo, deloma pred notarjem in eden je bil določen, da prevzame premoženje in izplača deleže. Sodnija je tudi izdala prisodilni odlok (Decreto d'aggiudicazione) in odmerila svote, katere mora izplačati glavni dedič. Ali sodnija sedaj sama vknjiži tistega, ki prevzame premoženje?

Odgovor: Vknjižbo mora preskrbeti, in sicer preko notarja, tisti, ki je najbolj prizadet.

Vprašanje št. 2: V naši vasi nameravamo napraviti elektrarno za domačo rabo. — Iz gotovih razlogov ne morem danes pristopiti k društvu. Ali res ne bom mogel pristopiti pozneje, ker da morajo biti vsi člani registrirani? In ali ne bi bilo boljše, da plačujem le mesečno porabljenost luč?

Odgovor: To je odvisno od pravil in od vodstva društva. Če bo vodstvo hotelo, boste gotovo lahko tudi le kupovali luč, ne da bi bili član društva.

Vprašanje št. 3: Koliko časa je veljaven kazenski list?

Odgovor: Navadno velja tri mesece. So pa oblastva, na primer vojaška, finančna itd., ki zahtevajo tudi po enem mesecu nov kazenski list.

Vprašanje št. 4: Ali bodo vpoklicani letos naborniki l. 1906., ki so bili potrjeni v 4. letu nabora za lahko službo (servizio sedentario)?

Odgovor: Ne bodo, zakaj take vpoklicije navadno le v slučaju mobilizacije.

Vprašanje št. 5: Katero je najboljšo sredstvo proti izpadanju las?

Odgovor: Predvsem je treba poznati vzrok izpadanja, ki ga ugotovi le zdravnik. Priporočljivo je vsekakor kratko striženje las.

Vprašanje št. 6: Že od mladosti, posebno pozimi, imam mrzle roke in noge. Vedno pa mi je vroče v glavo, kamor sili vsa kri. Poleti posebno pri delu zelo rada teče kri iz nosa. Kako naj si pomagam?

Odgovor: Delajte dnevno tople kopeli za noge, sicer pa je v Vašem slučaju najboljšo, da vprašate zdravnika za nasvet.

Vprašanje št. 7: Pri širjenju državne ceste so mi vzeli kos travnika. Kam naj se obrnem za odškodnino?

Odgovor: Če je cesta vojaška, na »Ufficio Fortificazioni, Udine«; če je navadna državna cesta, na »Capo del Compartimento azienda autonoma stradale, Trieste, via Coroneo 22«.

Vprašanje št. 8: Sem letnika 1908. in prost vojaščine. Ali bi se mogel izseliti v Južno Ameriko in kje bi našel potrebne listine? Ker sem trgovski pomočnik in imam tudi šoferski patent, kam mi svetujete, da se izselim?

Odgovor: V Južno Ameriko se lahko izselite, za potrebne listine pa se obrnite na kakšno prekmorsko agencijo. Mi Vam ne moremo svetovati, kam naj se izselite, ker mislimo, da dobi trgovski pomočnik s šoferskim patentom potrebni kruh tudi v domačiji.

remo svetovati, kam naj se izselite, ker mislimo, da dobi trgovski pomočnik s šoferskim patentom potrebni kruh tudi v domačiji.

Vprašanje št. 9: Ali je za sekanje drv na travnikih tudi potrebno dovoljenje?

Odgovor: Na travnikih in ob njivah lahko sečete drva brez dovoljenja, razen če sekate drva na parceli, ki je vknjižena kot »gozde« ali »z drevjem obrasčen pašnik«. Dovoljenje dobite pri gozdni milici.

Vprašanje št. 10: Ali je treba imeti posebno dovoljenje za vodne pravice tudi ob potokih, ki imajo dovolj vode le ob mokrem vremenu?

Odgovor: Če je potok v seznamu javnih vod, je dovoljenje potrebno. Seznam Vam poskažejo na občini.

Vprašanje št. 11: Kam naj delam prošnjo za vodno pravico?

Odgovor: Na Genio Civile (Gorica, Trst, Reka, Pulj, Videm), in sicer mora napraviti prošnjo inženir.

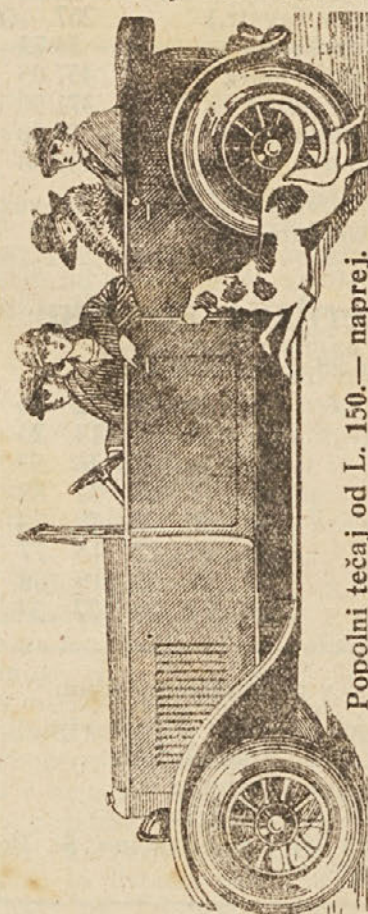

Rezila za britje od 60 cent. naprej. Velika izbira brijalnih strojkov. Strojčki za striženje lir 17—. Prvo vrstni cepilni noži, škarje, srpi, pile za žage, najrazličnejše obrtniško orodje.

Posebnosti: vsakovrstno orodje za rezlanje in zaloga vseh vrst lesa po najnižjih cenah.

Posebnosti: „SOLINGEN“
LAMA TRIESTE
CORSO GARIBALDI 19

Avtomobilna mehanična šola,
državni patent zajamčen. —
Vedno odprti tečaji.
TRST, Via Imbriani 14.

Popolni tečaj od L. 150.— naprej.

Kdor pošlje 2 L v znamkah, prejme knjižico z vsemi navodili za doseg patenta in popravila pri motorju. — V tem mesecu se bodo vršili tečaj v Gorici, v Tolmini in v Idriji. — Za vpis pišite takoj! — Sprejme se deček začetnik. — Govorimo slovenski!

Telefon št. 73-67.

Sin H. G. Aidinyana

L. 1881. ustanovljena hiša.

Zaloga perzijskih in turških preprog.

Via Cassa di Risparmio št. 8 - telefon 43-30,

TRST.

Darilo

za novo leto.

Posrečilo se mi je kupiti od uradne trgovske komisije sovjetskih republik (U. R. S. S.) veliko

skupino perzijskih preprog

najboljše kakovosti in po zelo nizkih cenah.

Vljudno vabim svoje odjemalce in ugl. občinstvo, naj si ogledajo v moji trgovini v ulici Cassa di Risparmio 8 to skupino, obstoječo iz 300 kosov po različnih cenah, razne kakovosti in velikosti. — Za blago, ponujeno v razprodajo sprejemam polno odgovornost in jamstvo.

Sin H. G. Aidinyana.

Valuta — tuji denar.

Dne 30. dec. si dal ali dobil za

1 dolar	18.95
1 angl. funt	92.95
100 dinarjev	33.70
100 šilingov (avstr.)	267.—
100 čeških kron	56.73
100 nemških mark	457.05
100 švic. frankov	371.50
100 franc. frankov	75.30
100 belga	267.50

Beneške obveznice 72.70. — Obveznice »Consolidato« 82.

Loterijske številke

dne 28. decembra 1929.

Bari	48	39	29	12	76
Florenca	27	4	50	14	23
Milan	64	14	62	70	57
Neapolj	47	17	27	32	88
Palermo	74	30	45	79	34
Rim	39	70	22	15	77
Turin	90	76	58	18	88
Benetke	50	71	34	77	37

Semnji v prihodnjem tednu.

Ponedeljek 6. jan.: Hrastovlje.
Torek 7. jan.: Štanjel, Bale.
Sreda 8. jan.: Podgrad.
Četrtek 9. jan.: Gorica.
Sobota 10. jan.: Ajdovščina, Št. Peter, Škofije.

Gramofonske plošče in druge gramofonske potrebščine.

Emilio Mokulat & C.
Gorizia
Corso Vitt. Em. III 7.
Telefon št. 347.

Fotografske
potrebščine —
muzikalije.

Plošče z narodnimi
napevi.

Dr. Emil Gresic,

sin,

zdravnik in porodničar,
bivši asistent kr. bolnišnice za porodništvo in ženske bolezni v Turinu,

dr. Gresic Emil — oče,
zdravnik

sprejemata v **Gorici,**

Piazza Vittoria št. 5, (na Travniku),
na isti strani kot je cerkev.

Odgovorni urednik: dr. Engelbert Besednjak.
Tiskala Katoliška tiskarna v Gorici.
Riva Piazzutta št. 18.

Mali oglasi.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 liro, najmanj 5 lir. — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Če je navedeno posebno geslo, pošljite ponudbe ali odgovore v zaprtem ovitku, na katerem je navedeno geslo.

Edini pooblaščenec za nabiranje oglasov v tržaški občini, starih provinc Italije in v Jugoslaviji je za naš list: Pubblicità G. Cehovin, Trst, viale XX Settembre 65, tel. 83—34.

Motor na nafto 6 H. P. skoraj nov proda Ivan Mihelič, Bovec.

Vajenca, ki bi se rad izučil v pekovski obrti, sprejme pekarna I. Bobek, Trnovo pri Bistrici.

Vila z vrtom, v najlepšem kraju v Renčah, tik ob mostu čez Vipavo, je na prodaj po zelo nizki ceni. Posebno ugodna prilika za letovišcarje. Več se poižve pri tamkajšnji delavski kmečki posojilnici.

Sedemnajstletni fant želi vstopiti kot vajenec pri kolarskem mojstru. — Več pove upravnistvo.

37-letni mladenič na dobri kmetiji, po nesreči se v samskem stanu, išče pošteno in plemenito žensko, sebi primerno. — Pisma naslovite na podupravo v Trstu pod geslom »Plemenitost«.

Trte cepljene in bilfe. Po nizkih cenah dobite pri Ivanu Forčiču, Presserie, p. Comeno.

Šola za krojenje, šivanje in vezenje. Modni salon Fiori. Otvori se 5. januarja. Trst, Lava-toio 5. Donda.

Smilajod, čistilo za kri. — Steklenica po 10 lir. Dobi se samo v lekarni Castellano, lastnik F. Bolaffio, via Belli, vogal via Istria 7.

Škopilnice najnovejšega sistema izdelujem ali predelujem. Kupujem tudi vsakovrstno staro kotlovino. Alojzij Leban, Gorica, via Morelli 15.

Naznanjam, da sem odprl v Tolminu, hiša g. Brenčiča, zalogo pohištva iz trdega in mehkega lesa. Sprejemam tudi naročila. Enako pohištvo, močno, imam na prodaj v Solkanu. Franc Kancler.

Posojila na vknjižbo po 6% s 15 do 25-letno amortizacijo, agrarna posojila po 5 1/2% v 14 dneh ter vsakovrstna druga posojila. — Rešitev vojne odškodnine vstevši rekvizicijske zadeve in rešitve primanjkljajev (skopertur) naraslih pri federativnem zavodu (Istituto Federale di Credito Venezia) preskrbi najhitreje gosp. Anton Trampuš, sod. ofic. v pok. v Gorici, via Garibaldi 20/I.

Popolna skladišča motornih koles. — Zastopstvo znamk: Ariel, Bianchi, Guzzi, Gilera, Harley-Davidson, Triumph. Tam dobite modele za l. 1930, avtomobilov Bianchi in izvirne nadomestne dele. Tvrdka Cremascoli — Trst, via S. Lazzaro 17.

Oglase za vse italijanske, jugoslovanske, avstrijske in druge inozemske liste sprejema oglasni zavod G. Cehovin, Trst, Ventisettebre 65, Tel. 83—34. Nabira tudi oglase za »Novi list« in »Istarski list«.

Pohištvo nudi širom naše dežele znana industrija pohištva Stefan Gomišček, Solkan 280. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

Upravo hiš v mestu in okolici sprejme po ugodnih pogojih uprava hiš J. Cehovin, Trst, Ventisettebre 65, Tel. 83—34.

POZOR KMETOVALCI! Slamos reznice, reporeznice, pluge, brane in druge kmetijske stroje **RAZPRODAJA** pod tovarniško ceno tvrdka **FRANC SAU-NIG**, Gorica, via Carducci 25.

Tam dobite tudi najboljše originalne nemške šivalne stroje in dvokolesa.

Ne zamudite prilike!

Lekarna Cibi — Trst, Piazza S. Francesco — blizu nove sodnijske palače ima veliko zalogo domačih in inozemskih zdravil. Pošilja tudi po pošti.

Najlepše, najboljše, najcenejše obuvalo se dobi pri Rebcu v Trstu, via Carducci 36.

Trgovska hiša na glavnem trgu v Kamniku (Slovenija) z lepim lokalom se proda za takojšnje plačilo. Pojasnila daje oglasna pisarna Hinko Sax v Mariboru.

Brivnica, dobro vpeljana, v lepem kraju, v poletnem času jo zelo obiskujejo letovišcarji.

Petdesetletni vdovec s trinajstletno hčerko, posestnik, išče vdovo s posestvom enake starosti, brez otrok. — Pišite na podupravo — Trst.

Srečno novo leto žele sledeče tvrdke:

ANGELJ KODRIČ,
trgovina jestvin.

Gorica,
via Morelli 7.

I. LIPICER,
srebrur in pasar.

Gorica,
via Morelli 17.

JURIJ BENCZ IN SINOVI,
tovarna kovinastih piščalk za orgle.

Gorica,
via Seminario 20.

TOLMIN

kirurg, zobni zdravnik

R. BERKA

sprejema kot doslej

vsako nedeljo v hiši

drja Serjuna.

Ostale dneve v tednu

v Gorici, Corso Verdi 36.